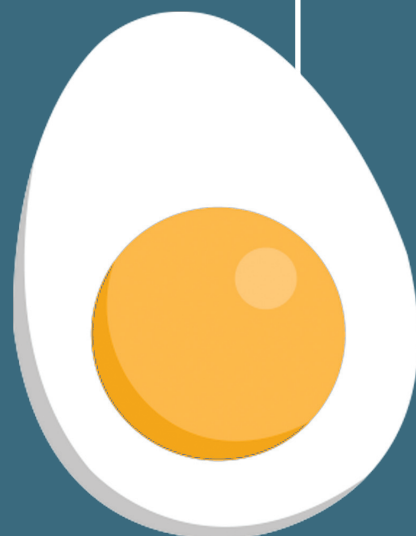

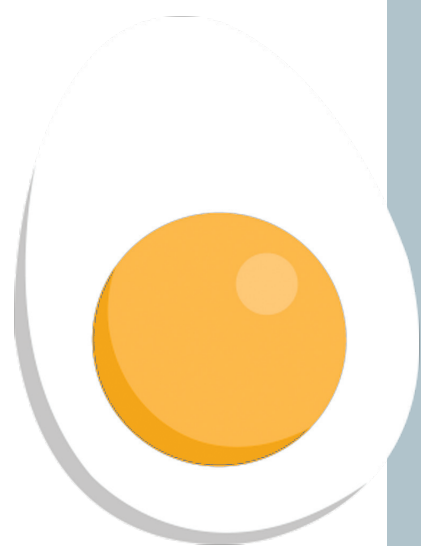
کانون سراسری انجمن های صنفی
پرورش دهندگان مرغ تخمگذار ایران
IRANIAN LAYING HEN FARMERS FEDERATION

شناخت و تحلیل وضعیت صنعت مرغ تخمگذار ایران سال ۱۳۹۵

مرداد ۱۳۹۶

بخش اول

مقدمه:

متأسفانه در سال گذشته، کارکرد صنعت مرغداری تخمگذار بدلیل درگیری شدید با بیماری آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان وحذف و معدوم شدن قریب ۱۱/۵ میلیون پرنده تخمگذار و بدنال آن توقف صادرات تخم‌مرغ، در وضعیت نامطلوبی بسر برد، بخصوص که بیمه محصولات کشاورزی هم نتوانست به تعهدات خود عمل کند (تا اردیبهشت ماه ۹۶ فقط ۳۰٪ از خسارت دیدگان ۵۰٪ از مبلغ خسارت خود را دریافت داشتند که بویژه برای مرغدارانی که از سال قبل هم درگیر بیماری شده بودند بسیار وضعیت ناگوار و نگران‌کننده‌ای را ایجاد کرده است).

گرچه بازهم کشور توانسته است علیرغم درگیر شدن با فاجعه آنفلوآنزای فوق حاد طیور، ۹۴۰ هزار تن تولید تخم‌مرغ داشته و مقام یازدهم تولید در دنیا را احراز کند، ولی بازار فروش داخلی و صادرات همواره دچار چالش جدی است و این مسئله برای اطمینان از فرایند توسعه و پایداری تولید می‌تواند نگران‌کننده باشد.

در این راستا، متأسفانه دولت علیرغم مشاهده همه‌ی این چالش‌ها و ناگواری‌ها و کاستی‌های ناشی از مشکلات، از قبیل برخی سهل‌انگاری‌ها در مدیریت پیشگیری بیماری آنفلوآنزا و یا عدم تامین اعتبار برای بیمه جهت پرداخت خسارت مرغداران، همواره تلاش نموده تا قیمت برآوردی تخم مرغ را پایین نگاه دارد لذا تعادل قیمت را از بازار صحیح عرضه و تقاضا و بازار رقابتی خارج ساخته (که همیشه به ضرر تولیدکننده بوده) و خسارت جبران‌ناپذیری را ایجاد کرده است، در حالی که قوانین محرز علم اقتصاد میگوید عدم توازن بین رشد عرضه و تقاضا همیشه قیمت نامناسب را رقم می‌زند که دو پیامد عمده دارد:

اول این که: به دلیل ضرر مرغدار، این فعال اقتصادی به جای اینکه بازوی اقتصاد و بهداشت باشد مرتباً و به‌ناچار از هزینه‌های قرنطینه‌ای و عمرانی‌اش می‌کاهد تا از عهده هزینه‌های جاری‌اش برآید و در نتیجه هم مشکلات بهداشتی مرغداری در جهت پیشگیری از بیماری‌ها دو چندان می‌شود و هم بهره‌وری‌اش پایین می‌آید،

دوم این که: توازن عرضه و تقاضا برای منابع مالی و اعتباری کشور به هم ریخته شده و تولیدکننده به جای کمک به بهره‌وری اقتصادی، خود به یک متقاضی دریافت منابع مالی تبدیل شده و چون موفق به اخذ تسهیلات کافی نمی‌شود و مجبور است از بازار آزاد پول گران‌قیمت تهیه نماید که قیمت تمام شده‌ی آنرا بالا می‌برد، لذا متهم به سوء مدیریت می‌گردد در حالی که او فرصت مالی لازم برای به روز کردن ساختمان و ابزارهای تولید خود را نداشته و خود در این امر مقصر نبوده است در نتیجه، ماحصل آن استهلاک شدید زیرساخت‌های تولید و فرسودگی صنعت بوده و این امر، امروزه از چالش‌های مهم در گسترش بیماری‌های بازپدید و نوپدید طیور و بهره‌وری نامناسب در اینگونه واحدهای نامطلوب مرغداری است.

تحلیل آماری از وضعیت فعلی صنعت مرغ تخمگذار:

الف- مرغ اجداد تخمگذار:

در حال حاضر بر اساس برنامه‌های تولیدی مرغ تخمگذار کشور و ظرفیت زیربنایی مورد نیاز، تعداد مرغ اجداد موجود کشور حداقل تا ۲۰ سال آینده کفایت پیش‌بینی نیاز تولید مرغ مادر تخمگذار برای تولید نهایی تخم‌مرغ خوراکی جمعیت کشور را تأمین نموده و بدلیل ظرفیت مازاد حاصل شده در کشور، نیازی به هیچ‌گونه سرمایه‌گذاری برای توسعه‌ی آن نمی‌باشد. بر همین اساس اگر به جدول عملکرد مرغ اجداد کشور طی ۱۴ سال گذشته دقت شود، در مقایسه نسبی برنامه ورود اجداد به کشور مشاهده می‌شود که روند ثبات و حفظ زیر ساختی مورد نیاز بدون لزوم به افزایش بی‌رویه آن در مدیریت تولید صنعت طیور تخمگذار حفظ شده و قطعاً "همین روند حداقل تا ۲۰ سال آینده باید ادامه یابد.

میزان واردات جوجه اجداد مرغ تخم‌گذار از سال ۱۳۸۲ لغایت ۱۳۹۵

عنوان	سال	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵
جمعیت کشور (میلیون نفر)		۶۷/۳	۶۸/۳	۶۹/۴	۷۰/۵	۷۱/۵	۷۲/۶	۷۳/۶	۷۴/۷	۷۵	۷۶	۷۷	۷۷/۸	۷۸	۸۰
اجداد مرغ تخمگذار (قطعه)		۵۲۰۰	۵۲۰۰	۵۲۰۰	۵۲۰۰	۵۲۰۰	-	۹۶۶۸	۵۳۸۰	۹۷۹۱	۹۳۶۰	۱۰۱۶۰	۶۰۰۰	۱۰۴۵۰	۶۰۰۰

ب- مرغ مادر تخمگذار :

مرغ مادر تخمگذار در قالب ۶ سویه از برترین سویه‌های مرغ تخمگذار موجود در دنیا برای تأمین نیاز حداقل ۱۰ سال آینده صنعت مرغ تخمگذار و نیاز نهایی سبد خانوار در پیش‌بینی مورد نظر کافی بوده و بنا بر آمارهای جدول عملکرد مرغ مادر کشور طی ۱۰ سال گذشته خوشبختانه نیازی به هیچگونه سرمایه‌گذاری برای توسعه‌ی آن نمی‌باشد.

آمار جوجه‌ریزی داخلی و واردات جوجه یکروزه مادر تخمگذار از سال ۱۳۸۶ لغایت ۱۳۹۵

سال	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵
عنوان										
جمعیت کشور (میلیون نفر)	۷۱/۵	۷۲/۶	۷۳/۶	۷۴/۷	۷۵	۷۶	۷۷	۷۷/۸	۷۸	۸۰
جوجه‌ریزی مادر (قطعه)	۱۶۰۱۵۰	۲۲۳۲۱۹	۲۰۳۹۹۹	۴۵۳۶۷۹	۳۴۶۶۶۶	۳۷۹۱۸۹	۴۹۰۵۷۲	۴۴۶۶۰۶	۵۱۴۸۳۸	۶۷۸۰۰۰
واردات جوجه یکروزه مادر (قطعه)	۴۱۶۰۰	۱۵۱۳۱۷	۱۴۱۷۰۰	۱۲۲۰۳۸	۱۵۷۶۲۰	۱۳۱۱۱۶	۱۱۷۹۵۸	۸۵۸۷۸	۱۸۰۴۵۱	۱۱۷۲۹۴

در سال ۱۳۹۵ تعداد ۶۷۸۰۰۰ قطعه جوجه مادر تخمگذار در مزارع مادر جوجه‌ریزی شده که از این تعداد حدود ۸۲/۷ درصد تولید گله‌های اجداد داخلی و ۱۷/۳ درصد بقیه از واردات بوده است. همچنین تعداد حدود ۳۶/۰۲۵/۶۴۴ قطعه جوجه یکروزه تخمگذار وارد مزارع تولید تخم‌مرغ شده که نسبت به سال ۱۳۹۴ به میزان ۳/۳۶ درصد کاهش یافته است.

سهم آمیخته‌های مختلف تخمگذار در جوجه‌های مادر و تجاری در سال ۱۳۹۵

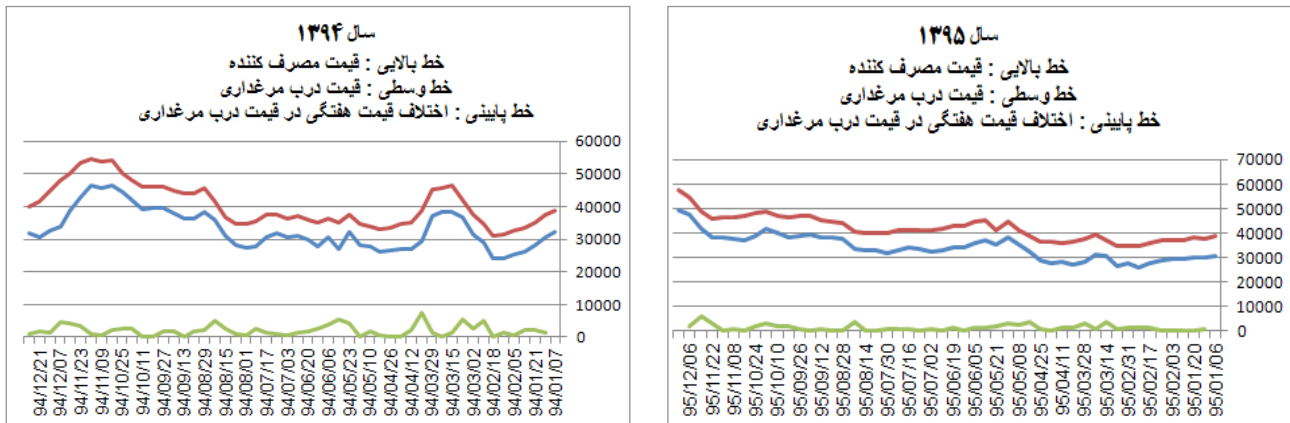
آمیخته	جوجه‌ریزی تخمگذار تجاری		جوجه‌ریزی مادر تخمگذار	
	جوجه‌ریزی	سهم بازار (درصد)	جوجه‌ریزی	سهم بازار (درصد)
Hy-Line	۱۵/۲۳۸/۸۴۷	۴۲/۳	۲۷۹۳۳۶	۴۱/۲
L.S.L	۸/۳۹۳/۹۷۵	۲۳/۳	۲۸۱۳۷۰	۴۱/۵
Bovans	۶/۱۶۰/۳۸۵	۱۷/۱	۵۲۲۰۶	۷/۷
H & N	۲/۰۵۳/۴۶۱	۵/۷	۳۱۸۶۶	۴/۷
Shaver	۴/۱۷۸/۹۷۴	۱۱/۶	۳۳۲۲۲	۴/۹
جمع کل	۳۶/۰۲۵/۶۴۴	۱۰۰	۶۷۸۰۰۰	۱۰۰

منبع: آمار دفتر پرورش طیور و زنبور عسل وزارت جهاد کشاورزی

ج- مرغ تخمگذار تجاری:

در حال حاضر صنعت مرغ تخمگذار با دارا بودن ۱۶۳۲ واحد مرغداری تولید تخم‌مرغ به ظرفیت تولید اسمی حداقل ۱ میلیون و ۳۰۰ هزار تن تخم‌مرغ وجود دارد که در سال ۹۵ با تولید ۸۴۱ هزار تن تخم‌مرغ در واحدهای صنعتی (در کنار حدود ۱۰۰ هزار تن در مراکز سنتی و روستایی) و حداقل ۹۹ هزار تن مازاد بر نیاز کشور فعالیت نموده است، ولی بدلیل آنفلوآنزای فوق حاد طیور و از دست رفتن قریب ۱۱/۵ میلیون قطعه مرغ تخمگذار و عدم صادرات به میزان کمتر از نصف صادرات سال ۹۴، مازاد تخم‌مرغ در این سال حداکثر ۵۰ هزار تن برآورد می‌شد که ما حاصل آن شیب نرم تغییر قیمت‌ها در دو نقطه درب مرغداری و مصرف‌کننده بوده که از دیدگاه بازار مصرف‌کننده شرایط مطلوبی است ولی بشرطی این وضعیت می‌تواند برای تولیدکننده هم مطلوب باشد که جبران زیان و خسارات مرغداران به‌موقع و به درستی انجام پذیرد که متأسفانه نقایص قابل توجهی در این خصوص گریبان صنعت را گرفته و دولت به تعهدات خود عمل نمی‌کند.

نمودار مقایسه‌ای قیمت تخم‌مرغ در سال ۱۳۹۴-۱۳۹۵

جدول عملکرد تولید جوجه، واردات جوجه و تولید تخم‌مرغ از سال ۸۶ لغایت ۹۵

سال	عنوان	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵
	جمعیت کشور (میلیون نفر)	۷۱/۵	۷۲/۶	۷۳/۶	۷۴/۷	۷۵	۷۶	۷۷	۷۷/۸	۷۸	۸۰
	واردات جوجه یکروزه مادر (قطعه)	۴۱۶۰۰	۱۵۱۳۱۷	۱۴۱۷۰۰	۱۲۲۰۳۸	۱۵۷۶۲۰	۱۳۱۱۱۶	۱۱۷۹۵۸	۸۵۸۷۸	۱۸۰۴۵۱	۱۱۷۲۹۴
	جوجه‌ریزی انجام شده‌ی تجاری (قطعه) میلیون	۳۳۵۸۸۲۷۰	۲۹۲۰۵۴۳۵	۳۵۲۰۱۵۴۰	۲۸۵۲۵۰۰۴	۴۲۸۵۵۹۶۹	۳۲۲۷۱۸۶۵	۳۹۴۳۶۱۷۰	۴۲۳۷۸۸۸۸۸	۳۷۲۳۶۹۳۸	۳۶۰۲۵۶۴۴
	واردات جوجه یکروزه (قطعه)	-	-	۳۰۰/۰۰۰	-	۱۱/۲۷ میلیون قطعه	-	-	-	-	-
	تولید تخم‌مرغ هیبریدهای تجاری (هزار تن)	۶۱۶	۶۳۶	۶۵۹	۶۷۲	۶۰۶	۸۱۷	۷۹۷	۸۲۸	۸۳۰	۸۴۱
	تولید تخم‌مرغ بومی و سایر ماکیان (هزار تن)	۸۷	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۱۰۰	۹۹

شایان ذکر است که حدود ۸۶ درصد ظرفیت تولید تخم‌مرغ کشور، فقط در ۱۱ استان متمرکز شده است.

جدول درصد ظرفیت مرغداری‌های تخمگذار کشور به تفکیک استان

ردیف	استان	تعداد واحد مرغ تخمگذار	ظرفیت (قطعه)	تعداد واحد پالت	ظرفیت (قطعه)	تعداد واحد پالت و تخمگذار	ظرفیت (قطعه)	جمع کل واحدها	ظرفیت کل	درصد ظرفیت به کل کشور
۱	تهران	۱۲۷	۱۲۱۰۳۳۰۲	۳۶	۳۸۸۱۸۰۸	۶	۱۳۲۷۰۰۰	۱۶۹	۱۷۲۱۲۱۱۰	۱۶٫۷۷
۲	قزوین	۵۸	۷۰۶۷۹۰۰	۱۳	۳۶۵۰۶۳۵	۰	۰	۷۱	۱۰۷۱۸۵۳۵	۱۰٫۴۴
۳	اصفهان	۱۸۶	۹۴۳۱۳۸۶	۲۲	۱۲۶۲۱۰۰	۰	۰	۲۰۸	۱۰۶۹۳۴۸۶	۱۰٫۴۲
۴	آذربایجان شرقی	۲۷۵	۹۲۴۶۷۶۶	۱۸	۸۹۵۵۸۸	۱	۵۳۴۳۲	۲۹۴	۱۰۱۹۵۷۸۶	۹٫۹۳
۵	البرز	۹۷	۶۹۷۹۹۶۰	۲۷	۲۰۸۶۳۶۰	۷	۷۴۳۵۰۰	۱۳۱	۹۸۰۹۸۲۰	۹٫۵۶
۶	خراسان رضوی	۲۲۲	۸۰۸۰۶۵۰	۳۴	۹۷۲۷۶۸	۱	۱۷۰۰۰۰	۲۵۷	۹۲۲۳۴۱۸	۸٫۹۹
۷	قم	۱۶۳	۷۰۱۲۰۸۰	۴۴	۲۰۰۳۰۰۰	۰	۰	۲۰۷	۹۰۱۵۰۸۰	۸٫۷۸
۸	مرکزی	۸۴	۳۶۶۵۰۸۰	۷	۳۱۹۵۰۰	۰	۰	۹۱	۳۹۸۴۵۸۰	۳٫۸۸
۹	فارس	۳۷	۲۵۲۵۷۵۰	۸	۴۹۷۰۰۰	۲	۱۵۷۸۰۰	۴۷	۳۱۸۰۵۵۰	۳٫۱۰
۱۰	گلستان	۱۴	۹۱۶۰۰۰	۲	۸۰۰۰۰	۶	۱۵۱۰۰۰۰	۲۲	۲۵۰۶۰۰۰	۲٫۴۴
۱۱	یزد	۲۵	۱۷۴۹۰۰۰	۳	۶۵۷۰۰۰	۰	۰	۲۸	۲۴۰۶۰۰۰	۲٫۳۴
۱۲	سمنان	۳۵	۱۷۴۸۵۰۰	۴	۲۳۳۰۰۰	۰	۰	۳۹	۱۹۸۱۵۰۰	۱٫۹۳
۱۳	همدان	۴۲	۱۶۴۵۰۰۰	۲	۲۱۶۰۰۰	۰	۰	۴۴	۱۸۶۱۰۰۰	۱٫۸۱
۱۴	مازندران	۴۰	۱۴۴۲۷۳۴	۱	۲۰۳۸۰	۰	۰	۴۱	۱۴۶۳۱۱۴	۱٫۴۳
۱۵	خراسان جنوبی	۲۳	۱۱۰۷۹۰۰	۶	۲۰۴۰۰۰	۰	۰	۲۹	۱۳۱۱۹۰۰	۱٫۲۸
۱۶	کرمان	۲۰	۱۰۵۹۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۲۰	۱۰۵۹۰۰۰	۱٫۰۳
۱۷	کرمانشاه	۲۳	۸۹۰۰۰۰	۱	۱۰۰۰۰۰	۰	۰	۲۴	۹۹۰۰۰۰	۰٫۹۶
۱۸	آذربایجان غربی	۳۳	۸۳۴۶۸۸	۰	۰	۲	۱۱۳۱۲۰	۳۵	۹۴۶۸۰۸	۰٫۹۲
۱۹	زنجان	۱۶	۸۳۴۲۰۰	۱	۹۶۰۰۰	۰	۰	۱۷	۹۳۰۲۰۰	۰٫۹۱
۲۰	اردبیل	۲۷	۶۸۱۹۸۰	۰	۰	۰	۰	۲۷	۶۸۱۹۸۰	۰٫۶۶
۲۱	لرستان	۱۶	۵۵۶۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۱۶	۵۵۶۰۰۰	۰٫۵۴
۲۲	خوزستان	۱۱	۴۸۵۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۱۱	۴۸۵۰۰۰	۰٫۴۷
۲۳	کردستان	۱۲	۴۸۵۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۱۲	۴۸۵۰۰۰	۰٫۴۷
۲۴	سیستان و بلوچستان	۳	۳۰۰۰۰۰	۱	۳۴۰۰۰	۰	۰	۴	۳۳۴۰۰۰	۰٫۳۳
۲۵	چهارمحال و بختیاری	۶	۲۰۷۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۶	۲۰۷۰۰۰	۰٫۲۰
۲۶	کهگیلویه و بویراحمد	۵	۱۶۰۰۰۰	۱	۳۰۰۰۰	۰	۰	۶	۱۹۰۰۰۰	۰٫۱۹
۲۷	جنوب کرمان	۱	۱۰۰۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱۰۰۰۰۰	۰٫۱۰
۲۸	بوشهر	۱	۴۰۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۱	۴۰۰۰۰	۰٫۰۴
۲۹	خراسان شمالی	۳	۳۹۳۰۰	۰	۰	۰	۰	۳	۳۹۳۰۰	۰٫۰۴
۳۰	گیلان	۱	۳۶۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۱	۳۶۰۰۰	۰٫۰۴
۳۱	هرمزگان	۱	۱۰۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱۰۰۰۰	۰٫۰۱
۳۲	ایلام	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰٫۰۰
	جمع	۱۶۰۷	۸۱۴۴۰۱۷۶	۲۳۱	۱۷۲۳۹۱۳۹	۲۵	۳۹۷۳۸۵۲	۱۸۶۳	۱۰۲۶۵۳۱۶۷	۱۰۰

۵- تعداد ۱۱۸ واحد آماده‌سازی و بسته‌بندی مجاز تخم‌مرغ به‌صورت وابسته یا مستقل در صنعت مرغ تخمگذار برای ایجاد بازار مدرن فروش تخم‌مرغ در استان‌های اصلی تولید تخم‌مرغ کشور فعالیت نموده و تخم‌مرغ شناسنامه‌دار بسته‌بندی را تولید می‌نمایند و مهم‌ترین راه برای برون رفت از مشکلات جدی بهداشت و سلامت تخم‌مرغ مورد عرضه در بازار و همچنین جلوگیری از نوسانات بی‌مورد نرخ مصرف‌کننده تخم‌مرغ در بازار استفاده از این سرمایه‌گذاری هنگفت در جهت الزام عرضه تخم‌مرغ بصورت شناسنامه‌دار و بسته‌بندی می‌باشد که در این راستا نیز سهل‌انگاری‌های جدی از سوی دولت شده و حق مصرف تخم‌مرغ سالم و قابل ردیابی از ایشان تا حد زیادی سلب شده است.

۶- تعداد ۸ کارخانه تولید مایع پاستوریزه تخم‌مرغ با ظرفیت روزانه حداقل ۲۵۰ تن تولید تخم‌مرغ مایع که به شکل محصول سفیده، زرده یا مخلوط و سایر محصولات تازه، فعال بوده و امکان ذخیره‌سازی منجمد تا یکسال را برای تخم‌مرغ فراهم کرده و علاوه بر پتانسیل بالای صادراتی، می‌تواند ابزار مهمی در جهت ذخیره‌سازی تخم‌مرغ در مواقع لزوم برای تنظیم بازار باشد ولی در این خصوص نیز کم‌ترین توجهی از سوی مسئولین نشده است.

۷- در کشور تعداد ۴ کارخانه، در تولید پودر تخم‌مرغ وجود دارد که در حال حاضر فقط ۲ باب آن با ظرفیت حداقل ۵ تن روزانه فعال می‌باشد و علاوه بر پتانسیل بالای صادراتی، می‌تواند ابزار مهمی در جهت ذخیره‌سازی تخم‌مرغ در مواقع لزوم برای تنظیم بازار باشد ولی در این خصوص، کم‌ترین توجهی از سوی مسئولین نشده است.

۸- ایران مقام پنجم قاره آسیا و مقام یازدهم جهان را در تولید تخم‌مرغ در سال ۲۰۱۵ میلادی دارا می‌باشد.

۹- ستاد کشوری ترویج مصرف تخم‌مرغ در قالب NGO با عضویت دستگاه‌های متولی دولتی شامل وزارت بهداشت، وزارت آموزش و پرورش، وزارت جهاد کشاورزی، سازمان دامپزشکی کشور، شورای سلامت صدا و سیما، کمیته تغذیه ارتش، معاونت سلامت شهرداری تهران و بخش صنفی مربوط تشکیل و در جهت ترویج مصرف این ماده غذایی پروتئینی بسیار ارزشمند دارای ۶ سال تجربه بسیار مفید است که قطعاً از سوی مسئولین ذیربط بایستی مورد حمایت جدی قرار گیرد و گرنه علاوه بر حفظ مشکلات سوئی تغذیه پروتئینی در کشور، پایداری تولید تخم‌مرغ نیز زیر سوال رفته و با ادامه زیان مرغداران ناشی از عدم توازن تولید با عرضه روند توسعه صنعت معکوس خواهد شد.

(برای اطلاعات بیشتر به سایت الکترونیک ستاد به آدرس www.iran-iecph.com مراجعه فرمایید).

۱۰- به منظور ساماندهی و ایجاد شرایط پایدار در صادرات مازاد تولید تخم‌مرغ کشور که همواره تنظیم بازار آن را تحت تاثیر جدی خود دارد و این صنعت ناگزیر از برقراری صادرات مستمر و برنامه‌ریزی شده می‌باشد و تاکنون دولت اقدامی در حمایت از این امر نکرده است، شرکت تعاونی پشتیبانی صنعت مرغ تخمگذار وطن ایرانیان تحت پوشش سیاست‌گذاری کانون سراسری انجمن‌های صنفی مرغ تخمگذار کشور با سهامداری مرغداران برتر کشور تاسیس و موضوع فعالیت آن پشتیبانی صادرات تخم‌مرغ خوراکی و نطفه‌دار، لاشه و گوشت خالص مرغ تخمگذار و محصولات فرآوری شده‌ی آنها از قبیل کنسرو گوشت مرغ تخمگذار می‌باشد. (برای اطلاعات بیشتر به سایت الکترونیک وطن ایرانیان به آدرس www.vatan-ilic.com مراجعه فرمایید).

در این راستا شرایطی توسط خود صنف فراهم شده است تا مسئولین با تکیه بر امکانات و ظرفیت‌های این نهاد صنفی بتوانند اهداف خود را در جهت صادرات پایدار و اجرای اقدامات تنظیم بازاری بعمل آورند بشرط اینکه این نهاد مورد توجه و حمایت دولت قرار گرفته و حمایت لازم برای تامین مختصر نقدینگی مورد نیاز آن بیش از پیش مورد توجه جدی قرار گیرد.

جدول زیر آمار صادرات کشور در سال ۱۳۹۵ را نشان می‌دهد، همانگونه که ملاحظه می‌شود میزان صادرات کشور نسبت به سال ۱۳۹۴ حدود ۵۲ هزار تن کاهش یافته که عمده دلیل آن درگیری کشور با بیماری آنفلوآنزای فوق حاد طیور است که با اعلام رسمی آن در آذرماه ۹۵ در سایت دفتر بین‌المللی بیماری‌های واگیردار دام (OIE) عملاً صادرات تخم‌مرغ و گوشت مرغ ایران متوقف گردید.

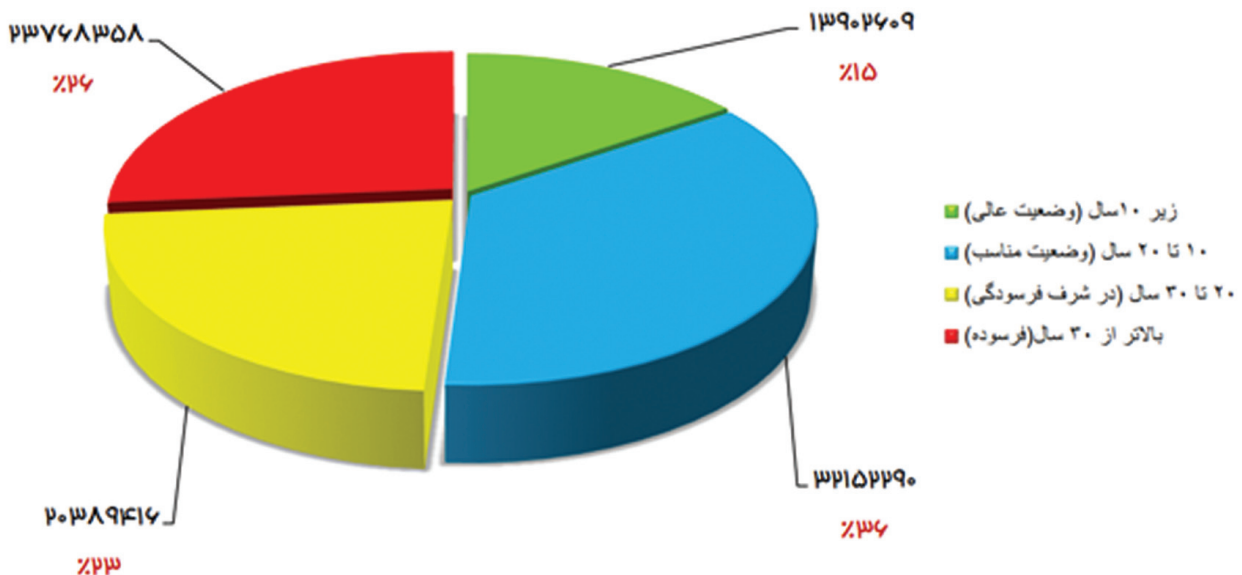
صادرات تخم مرغ خوراکی در ماه‌های مختلف سال ۱۳۹۵	
ماه	میزان صادرات (تن)
فروردین	۷۱۷۸
اردیبهشت	۲۰۰۳
خرداد	۱۹۱۶
تیر	۵۲۳۰
مرداد	۱۹۶۲
شهریور	۵۳۴۴
مهر	۵۶۸۸
آبان	۷۹۷۸
آذر	۳۴۹۵
دی	-
بهمن	-
اسفند	-
جمع کل	۴۰۷۹۴

منبع: آمار دفتر فناوری آمار و اطلاعات سازمان دامپزشکی کشور

چالش‌های جدی در صنعت مرغ تخمگذار :

الف- بر اساس بررسی‌های انجام شده توسط دفتر امور طیور وزارت جهاد کشاورزی در سال ۹۳، حدود ۲۶ درصد مرغداری‌های کشور دارای ساختمان و تأسیسات بالای ۳۰ سال (فرسوده) و حدود ۲۳ درصد مرغداری‌های کشور دارای تجهیزات (قفس و ...) بالای ۲۰ سال (فرسوده) هستند.

نمودار قدمت ساختمان و تأسیسات مرغداری‌های پولت و تخمگذار به تفکیک ظرفیت

منبع: آمار دفتر پرورش طیور و زنبور عسل وزارت جهاد کشاورزی

فرسودگی ساختمان مرغداری‌ها علاوه بر هدر دادن بسیار قابل توجه انرژی، منجر به عدم کارایی اقدامات بهداشتی و لذا لانه‌گزینی اجرام بیماری‌زا و گسترش بیماری‌های بومی و نوپدید واگیردار در سطح مرغداری‌های تخمگذار شده که یکی از عوامل مهم شروع و گسترش بیش از حد ویروس آنفلوآنزا در مرغداری‌های تخمگذار کشور را همین عامل به خود اختصاص می‌دهد و متأسفانه اقدام خاصی هم برای توقف فعالیت یا اصلاح جدی این واحدها در دستور کار اندرکاران نمی‌باشد.

فرسودگی تجهیزات منجر به عدم آسودگی مرغ، افزایش تولید تخم مرغ‌های معیوب و هدر رفتن خوراک مرغ در مرغداری

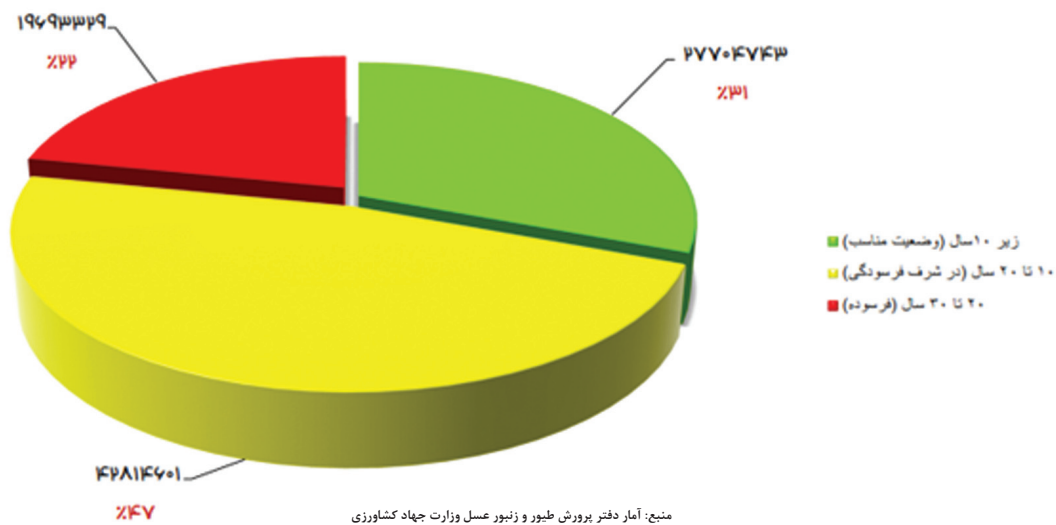
شده که در نتیجه هزینه‌های تولید را بشدت افزایش و نرخ بهره‌وری را کاهش و علاوه بر آسیب به مرگذار باعث خسارات سنگین ملی می‌شود.

اما چرا مرگذاران علی‌رغم علم کافی به مشکلات فرسودگی ساختمان و تجهیزات مرگذاری، برای اصلاح آن اقدام نمی‌کنند؟ دلیل عمده دارد:

اول این‌که: به دلیل ضرر مرگذار، این فعال اقتصادی به جای اینکه بازوی اقتصاد و بهداشت باشد مرتباً و به‌ناچار از هزینه‌های قرنطینه‌ای و عمرانی‌اش می‌کاهد تا از عهده هزینه‌های جاری‌اش برآید و در نتیجه هم مشکلات بهداشتی مرگذاری در جهت پیشگیری از بیماری‌ها دو چندان می‌شود و هم بهره‌وری‌اش پایین می‌آید.

دوم این‌که: توازن عرضه و تقاضا برای منابع مالی و اعتباری کشور به هم ریخته شده و تولیدکننده به جای کمک به بهره‌وری اقتصادی، خود به یک متقاضی دریافت منابع مالی تبدیل شده و چون موفق به اخذ تسهیلات کافی نمی‌شود و مجبور است از بازار آزاد پول گران‌قیمت تهیه نماید که قیمت تمام شده‌ی آنرا بالا می‌برد، لذا متهم به سوء مدیریت می‌گردد در حالی که او فرصت مالی لازم برای به‌روز کردن ساختمان و ابزارهای تولید خود را نداشته و خود در این امر مقصر نبوده است در نتیجه، ماحصل آن استهلاک شدید زیرساخت‌های تولید و فرسودگی صنعت بوده و این امر، امروزه از چالش‌های مهم در گسترش بیماری‌های بازپدید و نوپدید طیور و بهره‌وری نامناسب در اینگونه واحدهای نامطلوب مرگذاری است.

نمودار قدمت تجهیزات مرگذاریهای پولت و تخمگذار به تفکیک ظرفیت

ب- حدود ۹۰ درصد کنجاله سویا و ۵۵٪ ذرت مورد نیاز در فرمول خوراک مرغ تخمگذار وارداتی است و طی حداقل ۵ سال گذشته حدود ۷۸٪ سهم قیمت تمام شده تخم‌مرغ مربوط به قیمت خوراک آن بوده که خود باعث شده است قیمت تمام شده تخم‌مرغ تولیدی کشور بالا بوده و اگر حمایت نشود امکان رقابت در بازارهای صادراتی را ندارد.

علاوه بر این، کیفیت غذایی و بهداشتی مواد اولیه وارداتی یا تولید داخل دارای نوسانات زیادی بوده که راندمان تولید و ایمنی پرند را بشدت تحت تاثیر خود قرار داده است.

ج- در طی برنامه‌های چهارم و پنجم توسعه صرفاً به تولید تخم‌مرغ توجه شده و هیچگونه برنامه‌ای برای کیفیت و بهره‌وری خوراک مرغ، کیفیت و بهره‌وری تولید تخم‌مرغ، بهره‌وری از فراورده‌های تخم‌مرغ و مدرن‌سازی بازار فروش داخلی و صادرات آنها نشده است و متأسفانه در برنامه‌های پیش رو نیز عزم جدی برای اصلاح این وضعیت وجود ندارد.

د- گسترش مرگذاری‌های غیرمجاز بدلیل عدم توجه قانون به جلوگیری از این نوع فعالیت که هم خسارات اقتصادی و مهمتر

از آن هم خسارات بهداشتی برای گسترش بیماری‌های خطرناک را بدنبال دارد موجب نهادینه شدن این عمل در کشور شده و تمامی برنامه‌های دولتی و صنفی را با چالش بسیار جدی مواجه ساخته است که لازم است به فوریت برای آن چاره جویی شود.

ه- توسعه نامتوازن تولید بدون توجه به تقاضای داخلی و امکان صادرات باعث شده است که این صنعت طی سال‌های گذشته و اکنون، همواره دچار خسارت‌های زیادی ناشی از مزاد تولید و عدم توازن بازار و فروش زیر قیمت برآوردی گردیده و فقط در سال ۹۵ حدود ۴۲۰ میلیارد تومان متحمل زیان شده که به زیان سال ۹۴ (حدود ۳۵۰ میلیارد تومان) افزوده شده است و برنامه خاصی هم برای برون رفت از این رفتار سنتی و نخ نما شده علیرغم پیشنهادات صنفی از سوی مسئولین امر تصویب و اجرا نمی‌شود که بدیهی است سرنوشت ناخوشایندی را برای آینده توسعه و پایداری تولید خواهد داشت.

و- طی حداقل ۵ سال گذشته هیچگونه تسهیلات دولتی برای تأمین نقدینگی در اختیار مرگذار قرار نگرفته در حالی که مولفه‌های تولید و هزینه‌های آن حداقل ۳ برابر، نیاز به نقدینگی بیشتری دارد و از طرفی امکانات اعتباری در بازار تأمین مواد اولیه حذف و معاملات صرفاً با پول نقد صورت می‌گیرد که حاصل آن افزایش انباشتگی بدهی مرگذاران به بازار و سیستم بانکی شده است.

ز- بدلیل اینکه اولاً مرگذار نیاز به نقدینگی بالا دارد و ثانیاً طی سال ۹۵ تخم مرغ تولیدی واحد خود (تنها منبع درآمد) را با زیان تا حداقل ۵۰۰۰ ریال زیر قیمت بفروش رسانیده لذا تمام پول حاصل از فروش تخم مرغ را مصرف تأمین مواد اولیه و سایر امور جاری خود نموده و از توجه به استهلاک شدید ساختمان و تجهیزات خود غافل شده است، لذا نه تنها راندمان تولید و بهره‌وری بطور قابل ملاحظه‌ای کاهش یافته بلکه کیفیت محصول تولیدی نیز کاهش و مهمتر از آن، زمینه بروز و شیوع بیماری‌های بسیار خطرناک و کشنده فراهم شده است.

ح- طی حداقل ۵ سال گذشته بدلیل اعمال مقررات بی‌ضابطه و صرفاً تنظیم بازار یک‌طرفه، مرگذاران شاغل در این صنعت هیچگاه تخم مرغ را با قیمت برآوردی و سود حداقلی مصوب به فروش نرسانیده و لذا هر سال بدهی آنها به بانک‌های مختلف یا بازار افزایش یافته و با کمک استقراض بانکی فعالیت خود را ادامه داده‌اند که در آینده نمود بحران آنها را مشاهده خواهیم کرد.

ط- تخم مرغ‌های مورد عرضه در بازار علیرغم امکانات و پتانسیل موجود دارای شناسنامه و قیمت مصرف‌کننده درج شده بر روی خود نمی‌باشد و لذا علیرغم زیان شدید مرگذاران، متأسفانه مصرف‌کنندگان نیز آن را به قیمت مناسب خریداری نمی‌نمایند و لذا حقوق مصرف‌کنندگان رعایت نمی‌شود در عین حالی که مرگذار، سهمی در این موضوع ندارد.

ی- نگاهی به تجارت تخم مرغ ایران در سال ۱۳۹۵ حائز نکات قابل توجهی است که بشرح ذیل به اطلاع خوانندگان محترم می‌رسد:

۱- صادرات تخم مرغ طی سال‌های گذشته رونق جدی گرفته بطوری که از ۴۳ هزار تن در سال ۹۲ به ۷۱ هزار تن در سال ۹۳ و ۹۵ هزار تن در سال ۹۴ رسیده که متأسفانه بدلیل درگیری کشور با بیماری آنفلوآنزای فوق حاد طیور و ممانعت بازارهای هدف از ورود تخم مرغ ایران، این میزان در سال ۱۳۹۵ به ۴۰ هزار تن رسید علیرغم اینکه آن میزان کاهش صادرات در این سال با فقدان تولید ناشی از حذف و معدوم سازی ۱۱/۵ میلیون قطعه مرغ تخمگذار جایگزین گردیده و عملاً "اتفاق محسوسی در بازار داخلی تخم مرغ حاصل نشد.

۲- بازارهای صادراتی ایران متأسفانه از نظر تنوع دچار کاهش قابل توجهی شده بطوری که طی سال‌های ۹۴ و ۸ ماه اول ۹۵ عملاً صادرات به کشورهای تاجیکستان و ارمنستان به صفر رسیده و صادرات به ترکمنستان ۹۰٪ کاهش و به کشور افغانستان

به میزان حداقل ۶۰٪ کاهش یافته است. شایان ذکر است که این کاهش تمایل به واردات از ایران در کشورهای آسیای میانه‌ی مذکور، بدلیل بالا رفتن ظرفیت تولید در مجموع ۸ کشور آسیای میانه و تمایل بیشتر به تبادلات تجاری با یکدیگر از یکطرف و از سوی دیگر کشور اکراین است که بعنوان تأمین‌کننده رقابتی مناسب‌تری نسبت به ایران در آنها فعالیت می‌نماید.

۳- کاهش تجارت با افغانستان علیرغم نزدیکی بسیار قابل توجه، صرفاً بدلیل عدم امکان رقابت اقتصادی با کشورهای هندوستان و پاکستان در تأمین نرخ مناسب تخم‌مرغ افغانستان بوده و فقط مقداری از کمبود ناشی از فاصله زمانی تأمین تخم‌مرغ هندی یا مشکلات خاص تأمین از پاکستان است که در شرایط خاص از ایران تأمین می‌شود.

۴- طی سال ۹۴ و ۸ ماه اول ۹۵ عمده‌ترین بازار ایران کشور عراق بوده که بدلیل ذیل دارای مشکلات خاص خود می‌باشد:
الف - عدم ثبات سیاسی و اقتصادی عراق بسیار دارای نوسان است.

ب - کشور ترکیه رقیب جدی و کهنه‌کاری برای ایران در تصاحب بازار مذکور می‌باشد.

ج - از دیدگاه دولتی و شخصی گرچه تمایلی قابل توجه به تأمین تخم‌مرغ از سوی ایران بعنوان کشور شیعه وجود دارد ولی از دیدگاه ایجاد فضای مناسب رقابتی نسبت به ترکیه در مقررات گمرکی یا امکانات زیرساختی در عراق امتیازی برای ایران ایجاد نشده است.

د - پیش‌بینی می‌شود با توجه به اقدامات زیرساختی در کشورهای افغانستان و عراق حداکثر تا ۵ سال دیگر شرایط نامناسبی برای صادرات فراهم شود و لذا برای پایداری تولید تخم‌مرغ در ایران باید به ۲ افق مهم دیگر فکر کرد اولاً ترویج مصرف تخم‌مرغ در داخل کشور بعنوان ارزان‌ترین، باکیفیت‌ترین و کامل‌ترین پروتئین که متأسفانه سرانه پایینی دارد و ثانیاً حمایت از صادرات محصولات مایع و پودر پاستوریزه تخم‌مرغ که در کشورهای دوردست و غیر همسایه نیز بتواند صورت پذیرد.

۵ - در زمینه صادرات تخم‌مرغ هیچ‌گونه پروتکل بهداشتی - اقتصادی بین ایران و کشورهای هدف وجود ندارد که نقص بسیار مهمی است.

۶ - صادرات طی حداقل ۳ سال گذشته دارای تراز تجاری سالانه‌ی مثبت یا حداکثر منفی بسیار کمی بوده ولی حداقل طی ۵ ماه اول هر سال بدلیل نوع فرآیند بازار هم در داخل و هم در عراق و افغانستان و نیازمند به تزریق نقدینگی است ولی در ۷ ماه بعدی بدون زیان یا با سودآوری همراه خواهد بود لذا تأمین نقدینگی برای صادرات پایدار از ضروریات اجتناب‌ناپذیر است حتی اگر بصورت مشوق نبوده و فقط یک تسهیلات بسیار کم‌بهره باشد.

۷ - عدم حمایت از برندسازی و فعالیت برندها در بازارهای هدف نیز از مشکلات مهم دیگر است که گاهی باعث ایجاد عدم اطمینان از کیفیت محصول در کشورهای هدف شده و جبران آن با صرف وقت و هزینه‌های هنگفت همراه بوده که برای آن تدبیر خاصی نشده است.

ک - تمامی تسهیلات تکلیفی وزارت جهاد کشاورزی صرفاً مصرف راه‌اندازی واحدهای مرغداری جدید یا اصلاح ساختمان و تجهیزات مرغداری شده و کلیه این حمایت‌ها در خدمت افزایش تولید تخم‌مرغ قرار گرفته ولی برای حمایت از صنایع زنجیره صنعت شامل:

توسعه کارخانجات خوراک طیور و واحدهای صنایع تبدیلی تخم‌مرغ یا پایانه‌های عمده فروشی و ناوگان توزیع تخم‌مرغ هیچ‌گونه تسهیلات و برنامه‌ای ارائه نشده است که تماماً باعث خسارات شدید در صنعت تولید شده و همواره مرغداران علاوه بر دیگر صاحبان مذکور دچار آسیب جدی شده‌اند.

ل- عدم توجه به توسعه و الزام تولید کارخانه‌ای خوراک طیور و کاهش بهره‌وری ناشی از تولید سنتی خوراک در مرغداری‌ها و عدم کنترل کیفی و بهداشتی مواد اولیه مصرفی در مرغداری‌ها از چالش‌های مهم و قابل توجه است.

م- قوانین موثر برای اجرای برنامه‌های تنظیم تولید شامل کنترل جوجه‌ریزی و یا حذف مرغ‌های پایان تولید مشخص نبوده و صنف تولیدی از اقتدار کافی برخوردار نیست لذا همواره باعث ایجاد مازاد تولید تخم‌مرغ شده و نوسانات شدید قیمتی را که عمدتاً زیان مرغداران بوده و از سوی برخی از اصحاب صنف که فقط به منافع شخصی خود در کوتاه‌مدت می‌اندیشند رقم می‌خورد، به این صنعت تحمیل نموده است.

ن- نظام تولید تخم‌مرغ یک روند خطی است و تا حداقل ۹۰ هفته از سن مرغ قابل واخواهی و تعطیل کردن نیست در حالی که نظام تقاضا یک روند سینوسی و بسیار پرنوسان است که حداقل ۵ ماه از سال را با زیان مالی شدید مرغداران همراه می‌سازد و در ۷ ماه بعدی سال نیز بدلیل عدم اجازه فروش به قیمت مناسب توسط عوامل تنظیم بازار، این زیان جبران نشده و مرغداران چند سالی است که مرتباً با زیان انباشته افزایشی روبه‌رو هستند در حالی که نگرانی مسئولین دولتی برای جلوگیری از قیمت‌های بی‌رویه تخم‌مرغ نزد مصرف‌کننده با درج قیمت قابل قبول بر روی هر عدد تخم‌مرغ قابل انجام است که متأسفانه علیرغم درخواست و طرح صنفی از سوی مسئولین نادیده گرفته می‌شود.

س- بدلیل کمبود شدید نقدینگی در این صنعت و عدم وجود نظام قیمت‌گذاری متوازن و متناسب، حداقل ۵٪ مرغداران پس از پایان دوره اول پرورش، مرغ خود را تولک برده و برای حداقل ۶ ماه دیگر از مرغ خود تولید تخم‌مرغ می‌گیرند در عین حالی که این میزان از نیاز جوجه‌ریزی جدید کسر نشده و همواره جوجه‌های تولید شده به واحدهای غیرمجاز سرازیر شده و بهداشت و اقتصاد تولید را به شدت تهدید می‌نماید.

در این رابطه گرچه سامانه کنترلی سمات مربوط به اتحادیه میهن فعالیت خود را آغاز کرده است ولی تا تحقق کامل اهداف این سامانه همواره تا حدودی مشکلات واحدهای غیرمجاز باقی بوده و بایستی برای آن تدبیر جدی اندیشیده شود..

ع- عدم وجود برنامه‌ریزی برای خریداری، ذخیره‌سازی و مصرف گوشت مرغ‌های تخمگذار که باید حذف شوند باعث می‌شود که مرغداران در بسیاری از موارد رغبت برای حذف مرغ نداشته و بدلیل عدم تقاضای خرید گوشت مرغ یا ارزانی بیش از حد نرخ آن، مجدداً به تولید خود ادامه می‌دهند که ماحصل آن بی‌برنامگی تولید و از سویی کاهش کیفیت و بهداشت تخم‌مرغ تولیدی می‌گردد.

ف- بی سرو سامان بودن پرورش پोलت بعنوان حلقه واسط بین جوجه و مرغ تخمگذار تجاری علیرغم اهمیت فراوان ولی هنوز مورد توجه خاصی در برنامه تولید و همچنین بهداشت و سلامت تولید نمی‌باشد.

ص- عدم تخصیص مشوق صادراتی، صادرات تخم‌مرغ را نامنظم ساخته و دولت هم در زمان مازاد تولید و زیان مرغداران هیچ‌گونه حمایتی ننموده است در نتیجه اعتماد مشتریان خارجی به برنامه صادراتی ایران سلب شده و رفتار ثابتی با بازار ایران ندارند که این امر مجدداً "برنامه تولید و فروش تخم مرغ کشور را دچار چالش دیگری کرده است.

در این خصوص برای آشنایی بیشتر مخاطبان محترم درصد خودکفایی تعدادی از کشورهای جهان را جهت اطلاع در جدول زیر ارائه می‌کنیم :

درصد خودکفایی کشورهای مختلف در تولید تخم‌مرغ

نام کشور	درصد	نام کشور	درصد
انگلستان	۸۵	ژاپن	۹۵
ایتالیا	۹۵	دانمارک	۱۰۰
مالزی	۱۰۰	قبرس	۸۲
مجارستان	۸۲	لهستان	۱۱۶
ایران	۱۱۶	فرانسه	۱۲۰
اسپانیا	۱۲۰	ایرلند	۸۴
اتریش	۸۴	سوئد	۱۰۰
کلمبیا	۱۰۰	نیوزلند	۱۰۴
اسلواکی	۱۰۴	کانادا	۱۰۱
آرژانتین	۱۰۱	آفریقای جنوبی	۵۹
سوئیس	۵۹	هند	۱۱۹
ترکیه	۱۱۹	روسیه	۱۰۲
آمریکا	۱۰۲	مکزیک	۹۹
چین	۱۰۰	آلمان	۱۰۰
برزیل	۱۰۰	پرو	۱۰۰

(۲۰۱۶ - IEC کمیسیون بین‌المللی تخم‌مرغ)

ق- سرانه مصرف تخم‌مرغ در ایران حدود ۱۹۸ عدد است، این سرانه در بسیاری از کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته به بیش از ۳۰۰ عدد تخم‌مرغ هم می‌رسد در حالی که این عدد در ایران بر مبنای نقطه نظرات ستاد کشوری ترویج مصرف تخم‌مرغ (با عضویت وزارت بهداشت، وزارت آموزش و پرورش و ...) بایستی حداقل ۲۵۰ عدد باشد که لازم است زمینه ترویج مصرف آن با کمک جدی دولت فراهم و با جدیت فراوان طی یک برنامه زمانی مشخص اجرا گردد.

رتبه بندی سرانه مصرف تخم‌مرغ در سال ۲۰۱۵

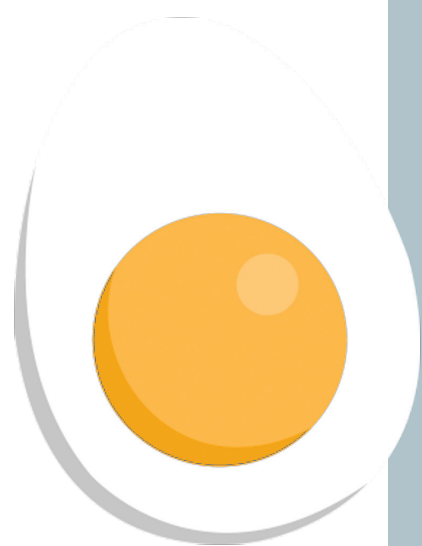
نام کشور	سرانه مصرف (عدد)	نام کشور	سرانه مصرف (عدد)
مکزیک	۳۵۷	مجارستان	۲۱۵
ژاپن	۳۳۰	اسلواکی	۲۱۰
مالزی	۳۱۵	ترکیه	۲۰۰
اوکراین	۳۱۴	فنلاند	۱۹۸
روسیه	۲۹۱	پرو	۱۹۸
آرژانتین	۲۶۶	هلند	۱۹۵
کلمبیا	۲۵۲	ایران	۱۹۲
آمریکا	۲۵۲	برزیل	۱۹۲
دانمارک	۲۴۸	امارات	۱۹۰
چین	۲۴۲	انگلستان	۱۸۹
جمهوری چک	۲۴۲	بلژیک	۱۸۲
اتریش	۲۳۴	سوئیس	۱۷۴
کانادا	۲۳۳	ایرلند	۱۶۹
آلمان	۲۳۳	شیلی	۱۶۶
استرالیا	۲۲۶	لهستان	۱۶۰
نیوزلند	۲۲۵	قبرس	۱۵۰
اسپانیا	۲۲۵	گواتمالا	۱۴۸
فرانسه	۲۲۱	آفریقای جنوبی	۱۴۳
ایتالیا	۲۲۱	پرتغال	۱۴۲
سوئد	۲۲۰	یونان	۱۲۷

(کمیسیون بین‌المللی تخم‌مرغ)

راهنمای اجرای:

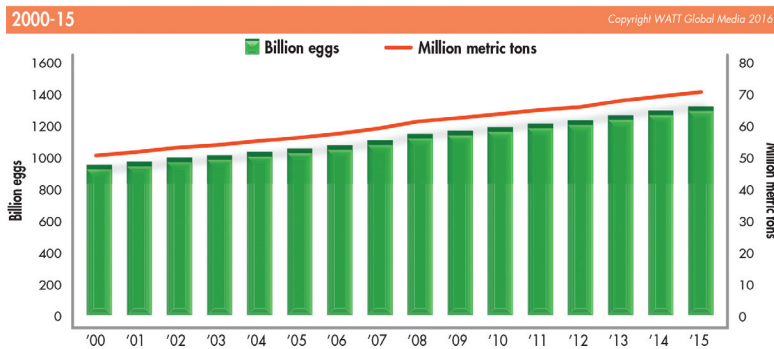
- الف-** الزام بسته‌بندی تدریجی تمامی تخم‌مرغ تولیدی کشور به منظور تسهیل ردیابی کیفی و بهداشتی تخم‌مرغ و ایجاد ثبات نسبی قیمت مصرف‌کننده آن در داخل و کمک به صادرات
- ب-** حمایت تسهیلاتی از مکانیزاسیون صنایع آماده‌سازی، بسته‌بندی و فرآوری تخم‌مرغ بمنظور اصلاح فرایند بازاری، ذخیره‌سازی و صادرات تخم‌مرغ
- ج-** واگذاری صدور موافقت اصولی تاسیس و راه‌اندازی واحدهای متقاضی در تمامی بخش‌های صنعت مرغ تخمگذار به شکل صنفی به‌منظور حمایت از سرمایه‌های موجود ملی و هدایت سرمایه‌گذاری‌های جدید به مسیر صحیح و جلوگیری از هدر رفت منابع دولتی و ملی
- د-** جلوگیری قانونی و پشتوانه دار از فعالیتهای غیرمجاز در تمامی زنجیره تولید و عرضه‌ی تخم‌مرغ کشور
- ه-** ترویج جدی مصرف تخم‌مرغ و فراورده‌های آن و افزایش سرانه مصرف تخم‌مرغ در جامعه به‌منظور بهره‌گیری حداکثری از پتانسیل تولیدی این معجزه الهی در بهبود سرانه دریافت پروتئینی جامعه بویژه در گروه‌های هدف کودک و نوجوان، زنان باردار و شیرده
- و-** تدوین و تصویب نظام‌نامه برنامه تولید در زنجیره مرغ تخمگذار و نحوه کنترل و نظارت قانونی صنفی برای اجرای نظام‌نامه با همکاری تشکلهای صنفی مرغ تخمگذار، وزارت جهاد کشاورزی و سازمان دامپزشکی کشور
- ز-** حمایت تسهیلاتی از راه‌اندازی پایانه‌های عمده فروشی و ناوگان توزیع تخم‌مرغ در استان‌های اصلی تولید تخم‌مرغ (بالغ بر ۸۵ درصد تخم‌مرغ کشور در ۱۱ استان تولید می‌شود)
- ح-** حمایت بی‌دریغ از صادرات با تشکیل صندوق حمایت صادراتی یا تقویت صندوق حمایت صنعت طیور از طریق یکبار سرمایه‌گذاری دولت در جهت تامین نقدینگی صادرات و نیز اهدای تخم مرغ در زمان‌های مازاد تولید بعنوان کمک‌های دولتی به کشورهای مورد نظر وزارت امور خارجه بجای اقلام دیگری که مزیت نسبی نداشته و یا بجای منابع مالی مصرفی در این موارد، که می‌تواند پشتوانه تولید داخلی کشور خودمان باشد.
- ط-** اصلاح ساختار فعلی بیمه مرغ تخمگذار و تاسیس صندوق بیمه تکمیلی زنجیره مرغ تخمگذار با همکاری صندوق بیمه محصولات کشاورزی، سایر بیمه‌ها و تشکلهای صنفی
- ی-** ساماندهی اجرایی و همچنین اصلاح ساختار پرورش پोलت به‌منظور افزایش بهره‌وری و نیز سلامت مرغان تخمگذار
- س-** آموزش مستمر مرغداران و تصویب الزام ارائه گواهی آموزشی مربوط برای شروع یا تمدید فعالیت مرغداری
- ع-** حمایت تسهیلاتی از توسعه کارخانجات مکانیزه تولید خوراک مرغ تخمگذار و حمایت قانونی از مصرف دان کارخانه‌ای در مرغداری‌ها برای جلوگیری از هدر رفت بیش از استاندارد نهاده‌های خوراک در مرغداری‌ها، افزایش کیفیت دان آماده شده و در نتیجه افزایش بهره‌وری از خوراکی که عمده اقلام آن وارداتی بوده و عمدتاً در تولید سنتی دان در داخل مرغداری به ضایعات تبدیل شده و قیمت تمام شده را افزایش می‌دهد.
- ف-** اصلاح و بهینه‌سازی روش‌های جیره نویسی و اصول تغذیه در مرغ تخمگذار و پولت بر مبنای توانمندی‌های منابع داخلی از مواد اولیه و جایگزین‌های مناسب در جهت افزایش بهره‌وری و کاهش وابستگی خارجی و کاهش هزینه‌ها و همچنین افزایش کیفیت بهداشتی مواد اولیه و خوراک آماده طیور
- ص-** حمایت از طرح تولید کنسرو گوشت مرغ تخمگذار برای مصرف در سید خانوار، کشتار و بی‌استخوان‌سازی لاشه‌های مرغ تخمگذار برای مصرف در صنایع غذایی و نیز صادرات مرغ کامل یا قطعات مرغ تخمگذار به کشورهای آفریقایی در جهت کمک به حذف مرغان پایان دوره و در نتیجه تنظیم بازار تخم‌مرغ

بخش دوم

تحلیل آماری تولید تخم‌مرغ در جهان بر اساس گزارش رسمی کمیسیون بین‌المللی تخم‌مرغ در سال ۲۰۱۶

تولید جهانی تخم‌مرغ در سال ۲۰۱۵ با تولید بیش از ۷۰ میلیون تن تخم‌مرغ که معادل تقریبی ۱ میلیارد و ۳۳۸ میلیون عدد تخم‌مرغ است به بالاترین حد معنی‌دار در دوره تاریخی تولید این محصول رسید.

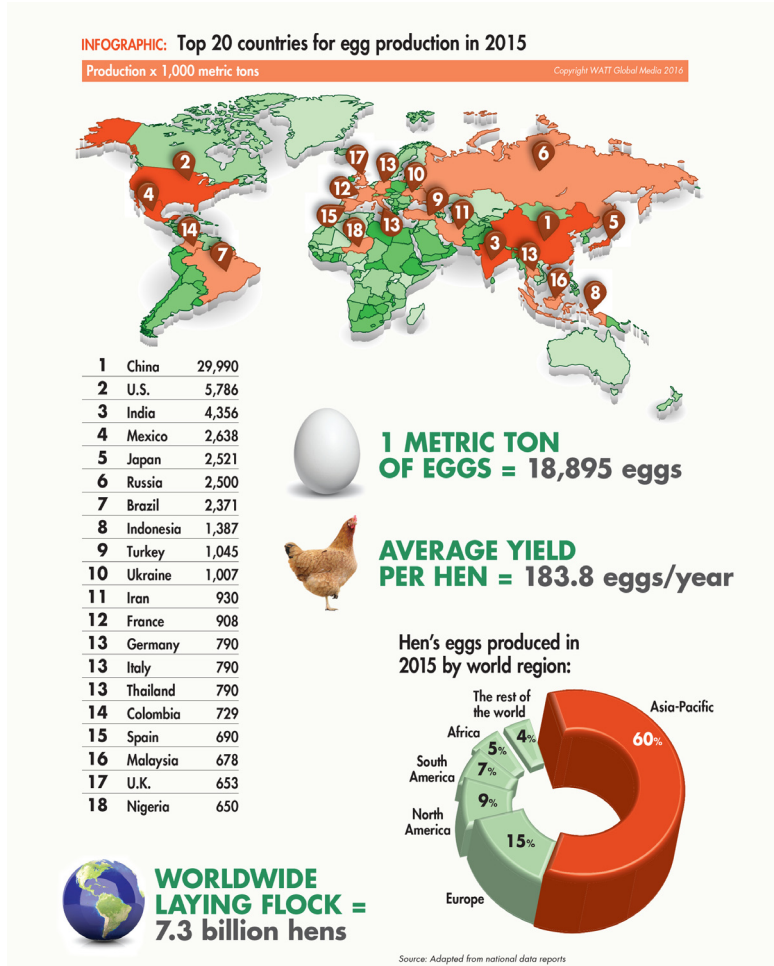

گرچه از لحاظ وزنی میزان تولید تخم‌مرغ در سال ۲۰۱۵ با ۷۰/۸ میلیون تن در مقایسه با ۶۹/۷ میلیون تن در سال ۲۰۱۴ تفاوت چندانی نکرده است ولی روند رشد بگونه‌ای است که پیش‌بینی می‌شود میزان تولید تخم‌مرغ تا سال ۲۰۳۵ به حدود ۱۰۰ میلیون تن برسد.

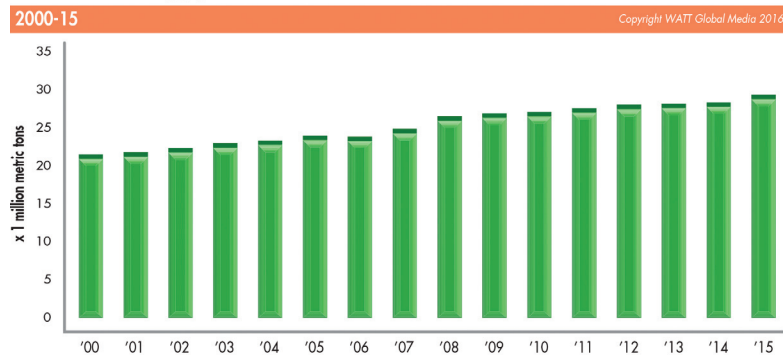
از دیدگاه آماری روند رشد تولید تخم‌مرغ از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۵ به میزان ۳۸/۷ درصد بوده که میانگین آن حدود ۲/۲ درصد رشد در هر سال را بخود اختصاص می‌دهد.

تولید تخم‌مرغ در جهان :

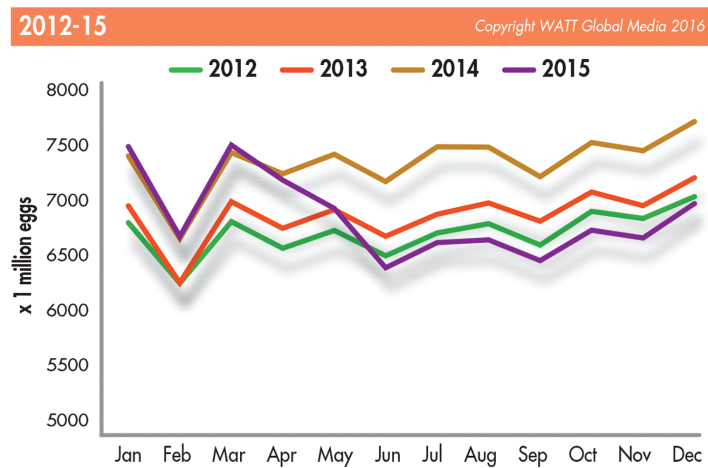
• چین و آمریکا در رأس ۲۰ کشور برتر تولید تخم‌مرغ جهان هستند و ایران با ۹۳۰ هزار تن تولید در مقام ۱۱ قرار گرفته است.

- براساس داده‌های دفتر آمار ملی کشور چین تولید تخم‌مرغ چین در سال ۲۰۱۴ به میزان ۲۸/۹ میلیون تن بوده که در سال ۲۰۱۵ به حدود ۳۰ میلیون تن رسیده و بر همین اساس در رده اول برترین کشورهای تولید تخم‌مرغ جهان است.

FIGURE 2: China egg production trend

- در آمریکا پس از ابتلای به آنفلوآنزا، تولید تخم‌مرغ در سال ۲۰۱۵ به زیر مقدار تولیدی در ۲۰۱۲ رسید ولی در سال ۲۰۱۶ مجدداً استارت افزایش تولید را زده است.

FIGURE 3: US table egg production monthly trend

- مکزیک با تولید ۲/۵۷ میلیون تن تخم‌مرغ در سال ۲۰۱۴ نسبت به سال ۲۰۰۰، رشد ۴۷/۴ درصد را داشته و با رشد مختصری، رقم تولید آن در سال ۲۰۱۵ به ۲/۶ میلیون تن رسیده است.

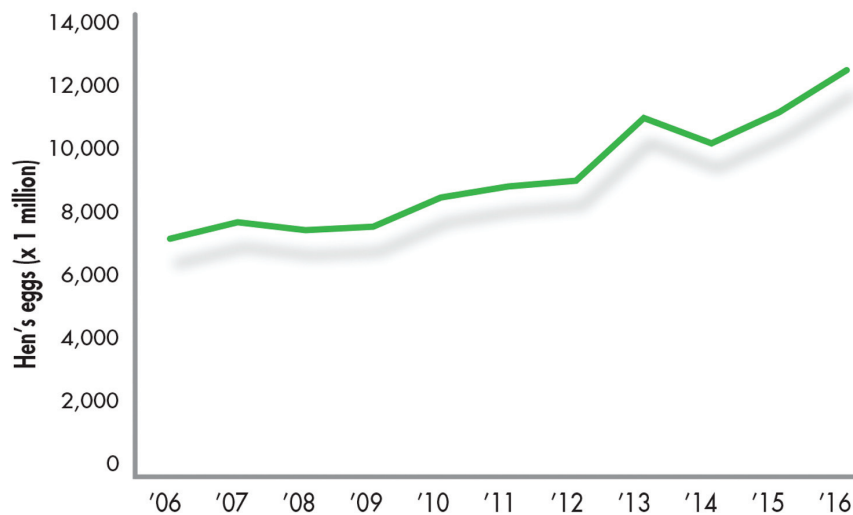
FIGURE 4: Mexico egg production trend

- در اتحادیه اروپا، تمرکز تولید تخم‌مرغ در ۷ کشور است که ۷۵ درصد تولید تخم‌مرغ اروپا را بعهده دارند. تولید تخم‌مرغ در اروپا در سال ۲۰۱۶ نسبت به ۲۰۱۵ به میزان ۱/۹ درصد رشد داشته و حدود ۶/۸ میلیون تن بوده است.
- رشد اصلی تولید در اروپا در سال ۲۰۱۶ عمدتاً در اسپانیا، هلند، لهستان، انگلستان و آلمان رخ داده است.
- از بین ۱۰ کشور اول تولید کننده تخم‌مرغ در دنیا، ۵ کشور آن در قاره آسیا قرار دارند که از بین آنها هند و ژاپن رده‌های سوم و چهارم جهان را بخود اختصاص داده‌اند.
- بررسی‌های آماری کوتاه مدت نشان می‌دهد که هندوستان در هر سال بین ۳-۴ درصد رشد در تولید تخم‌مرغ خواهد داشت، با اینحال مالزی با رشد بیش از ۱۲ درصد در سال ۲۰۱۶ به یک رکورد جدید تولیدی به میزان ۱۲/۶۷ میلیارد تخم‌مرغ رسید که بسیار جالب توجه است چون از سال ۲۰۰۶ تاکنون یک رشد ۷۵ درصدی را نشان می‌دهد.

FIGURE 6: Malaysia egg production

2006-16

Copyright WATT Global Media 2016

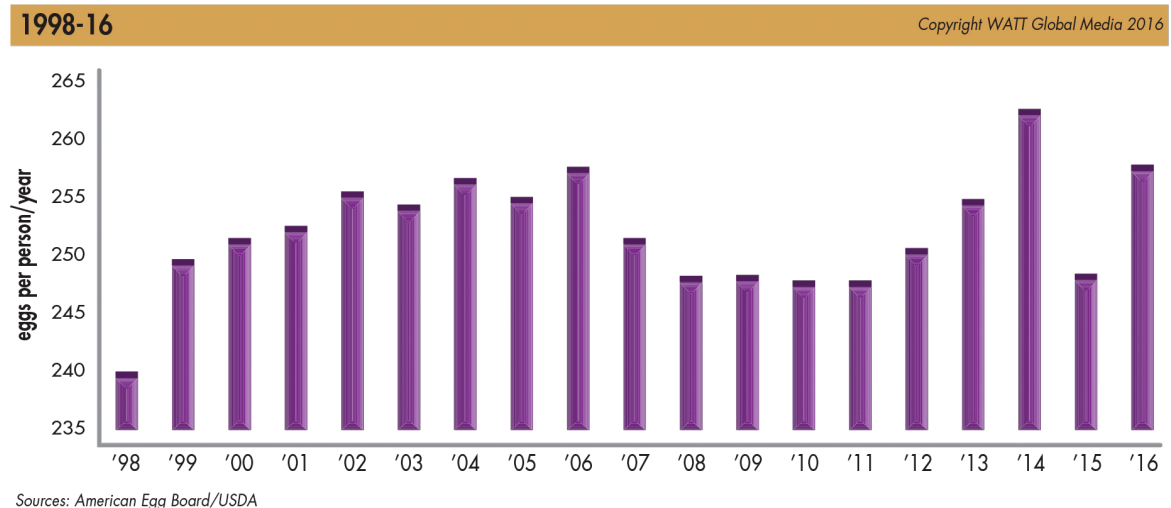

متأسفانه رشد مصرف تخم مرغ در جهان کند است

علیرغم اینکه قیمت پایین نهاده‌های خوراک طیور در قیمت برآوردی برای تولیدکنندگان موثر بوده ولی در مجموع بدلیل ضعف بنیه اقتصادی در کل جهان، تقاضا برای مصرف بیشتر تخم‌مرغ قطعی است. برای مثال در اقتصاد ضعیف برزیل، گرچه مصرف مواد غذایی کاهش یافته ولی همواره هدف‌گیری این کشور این بوده که سرانه مصرف ۲۰۸ عدد تخم‌مرغ در سال ۲۰۱۶ در مقایسه با ۱۴۸ تخم‌مرغ در سال ۲۰۱۰ محقق شود.

• روند مصرف تخم مرغ در آمریکا:

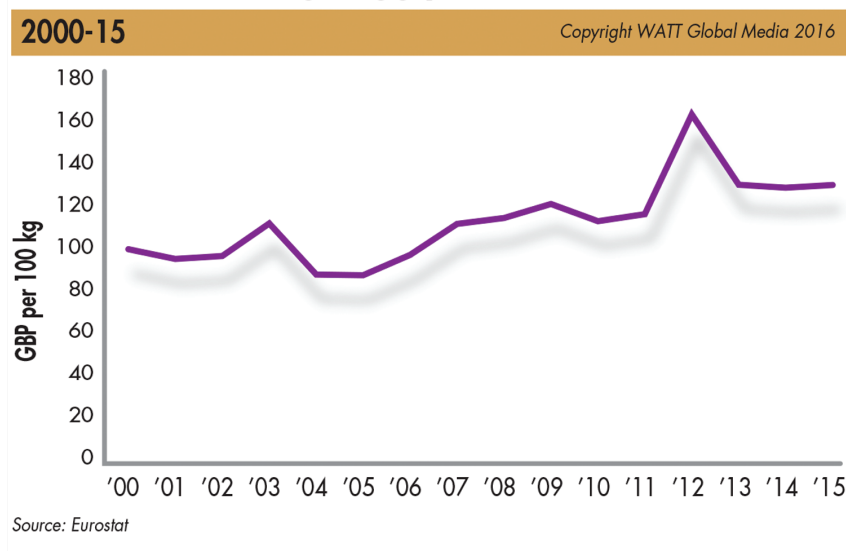
آمارهای بدست آمده از منابع ملی آمریکا حاکی از رشد ۱/۹ درصدی میانگین سالانه مصرف تخم‌مرغ در سال ۲۰۱۶ آمریکا است که حدود ۲۵۸ عدد در سال برای هر نفر را نشان می‌دهد و این رشد پس از افت قابل توجه مصرف از سال ۲۰۱۴ به ۲۰۱۵ شایان توجه است.

FIGURE 1: US trend in average egg consumption per person per year

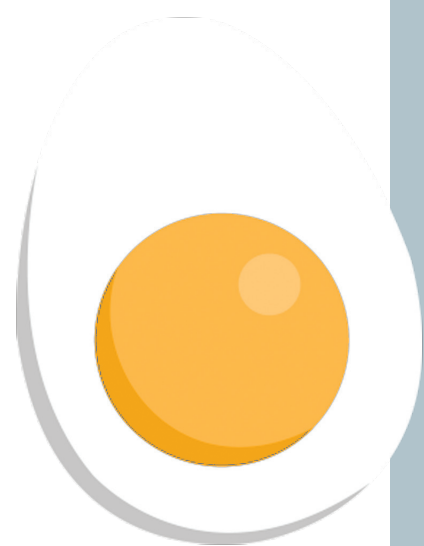
در این کشور برنامه‌ریزی شده است که سرانه مصرف تا سال ۲۰۲۰ به ۲۷۱ تخم‌مرغ برسد و این رشد علی‌رغم افزایش قیمت خرده‌فروشی تخم‌مرغ رخ خواهد داد. براساس داده‌های مرکز آمار آمریکا، قیمت یک بسته ۱۲ عددی تخم‌مرغ گرید A، در بالاترین نرخ در سال ۲۰۱۵ بمبلغ ۲/۷۵ دلار فروخته شده که بیش از مبلغ ۲/۲۱ دلار سال ۲۰۱۴ و مبلغ ۱/۳۵ دلار در یک دهه قبل آن یعنی سال ۲۰۰۵ است.

نکته قابل توجه اینکه بدلیل ضرورت تغییر سیستم‌های پرورش مرغ تخمگذار بر مبنای قوانین جدید، روند افزایش قیمت تخم‌مرغ ادامه خواهد داشت.

• **روند مصرف تخم‌مرغ در اروپا:** مصرف تخم‌مرغ در اروپا طی ۵ سال اخیر بصورت جزئی افزایش یافته است. بعد از الزام سال ۲۰۱۲ در اروپا که تولیدکنندگان تخم‌مرغ از سیستم بهبود یافته قفس (Enriched cages) استفاده کردند، قیمت تخم‌مرغ انگلستان در طی چند سال نوسان اندکی داشته و بصورت متعادلی تا سال ۲۰۱۵ تقریباً بدون تغییر بوده است.

FIGURE 5: UK average egg price trend

بخش سوم

بیماری آنفلوآنزای فوق حاد طیور H5N8 به زبان ساده و عملی

آنفلوآنزای یکی از بیماری‌های خطرناک پرندگان است. عامل این بیماری ویروس است؛ بنابراین می‌تواند به سرعت منتشر شود و پرندگان بسیاری را بیمار کند. ویروس آنفلوآنزای انواع مختلفی دارد، بعضی از آنها فقط پرندگان را مبتلا می‌کنند و بعضی علاوه بر پرندگان، سبب بیماری انسان هم می‌شوند؛ بنابراین آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان می‌تواند به عنوان بیماری مشترک میان انسان و حیوان شناخته شده، مبارزه با آن در دنیا بسیار مورد توجه قرار گرفته و مراکز آموزشی و مسئول هم‌واره سعی می‌کنند با افزایش آگاهی همه کسانی که به نوعی ممکن است با این بیماری مربوط باشند، از شیوع آن در جهان جلوگیری کنند.

پر واضح است مبارزه با این بیماری زمانی موفق است که تمام کسانی که با پرندگان در ارتباط هستند مانند روستاییان، کارکنان مرغداری‌های صنعتی و سنتی، فروشنده‌های دوره گرد طیور، شکارچیان، دامپزشکان، کارکنان دامپزشکی و کشتارگاه‌ها، کارگاه‌های پرشویی و تبدیل ضایعات، مراکز توزیع و عرضه مرغ و سایر پرندگان، فروشگاه‌ها و نمایشگاه‌های پرندگان زینتی، و ... و بالاخره، مصرف‌کنندگان، آگاهی خود را افزایش دهند، ضوابط بهداشتی را رعایت کنند و با مسئولان همکاری داشته باشند.

ویژگی‌های ویروس آنفلوآنزای حاصل از ویروس فوق حاد (H5N8) چیست :

۱- بر خلاف ویروس سال گذشته در ایران (H5N1) باعث تلف شدن پرندگان وحشی می‌شود و در نتیجه امکان گسترش ویروس را بیشتر و پیچیده‌تر می‌نماید؛

۲- با اینکه سرعت انتشار بیماری نسبت به ویروس سال قبل بسیار بالا نیست ولی شیوهی گسترش آن متنوع‌تر از H5N1 است؛

۳- این ویروس تا کنون در ۳۰ گونه پرنده وحشی بومی یا مهاجر شناسایی شده و پرندگان ناقل و بیمار درمان نمی‌شوند بنابراین یا می‌میرند و یا باید آنها را از بین برد؛

۴- چون پرنده حامل و ناقل خود را تلف می‌کند لذا نمی‌توان تصور کرد که بوسیله مهاجرت پرندگان به نقاط خیلی دور دست منتقل شود لذا عامل مکانیکی در گسترش انتقال آن نقش بسیار مهمی دارند؛

۵- این ویروس مختص پرندگان است و برخلاف H5N1 و سایر ویروس‌های دارای H5 یا H7 تمایلی به انسان نداشته و گزارشی هم از ابتلای انسانی به این ویروس تا بحال وجود ندارد..

۶- اردک، قو، بوقلمون و مرغ تخمگذار نسبت به مرغ گوشتی و مادر بسیار حساس‌تر بوده و تعداد ویروس مورد نیاز و زمان مورد نیاز برای ابتلای آنها کمتر است لذا گزارش ابتلا در مرغ تخمگذار بیشتر است که البته دلایل مکانیکی را باید مهم‌تر تلقی کرد که عنوان خواهد شد.

۷- ویروس آنفلوآنزای توانایی تغییر و جهش دارد به این معنی که ممکن است ویروس آنفلوآنزای پرندگان با نوع دیگری از ویروس مانند آنفلوآنزای انسانی ترکیب شود و نوع کاملاً جدیدی را به وجود آورد؛ به این ترتیب تازمانی که واکسن و داروی مناسب این نوع جدید تهیه و عرضه شود، خطر همه‌گیری وسیع برای حیوانات و انسان‌ها وجود دارد.

مقاومت و حساسیت ویروس آنفلوآنزای ۱:

۱- در آب ۲۲ درجه سانتی گراد به مدت ۴ روز و در دمای صفر درجه بیش از ۳۰ روز مقاومت می‌کند.

۲- در مدفوع می‌تواند در دمای ۴ درجه به مدت ۳۰ تا ۳۵ روز و در دمای ۲۰ درجه سانتیگراد ۷ روز زنده بماند.

۳- ویروس آنفلوآنزای، دمای ۵۶ درجه را ۳ ساعت و دمای ۶۰ درجه را ۳ دقیقه تحمل می‌کند.

۴- در بافت‌ها مدتی طولانی و در کود، ۳ ماه باقی می‌ماند.

۵- در شرایط خشکی و حرارت بالا، فوری از بین می‌رود.

۶- در سطوح می‌تواند حتی تا ۳ هفته هم بسته به شرایط زنده بماند.

۷- نسبت به بسیاری از پاک‌کننده‌ها و ضدعفونی‌کننده‌ها، حساس است و غیرفعال می‌شود.

میزبان‌های ویروس آنفلوآنزا H5N8:

تمام پرندگان نسبت به ویروس آنفلوآنزا حساس هستند اما مرغ، خروس، کبوتر، بوقلمون، شترمرغ، قرقاول، کبک، اردک، بلدرچین و پرندگان زینتی مانند طوطی، مینا، و سهره از بقیه حساس‌ترند. در این میان حساسیت بوقلمون از همه بیشتر است.

مواردی که سبب میشود بیماری آنفلوآنزا گسترش یابد:

- ۱- تماس با مدفوع پرندگان وحشی، به ویژه پرندگان آبی مهاجر که بخصوص از طریق چرخ خودرو، کفش و لباس افراد و پرندگان در تماس با آنها منتقل می‌شود. (یک گرم کود آلوده به ویروس میتواند یک میلیون پرنده را آلوده کند)
- ۲- تماس با پرندگان آلوده که ویروس را از راه مدفوع و ترشحات چشم و بینی دفع میکنند. (روستاییان باید پرندگان خود را در محوطه‌های محصور و دور از دسترس سایر پرندگان اهلی و وحشی نگهداری کنند).
- ۳- کفش، لباس و دست آلوده، تجهیزات آلوده و سبد حمل طیور زنده در کشتارگاه‌ها و در مراکز زنده فروشی محلی (بازار پرنده فروشی و فروش دوره‌گردی) وسایل مهمی برای انتقال ویروس و بیماری هستند.
- ۴- آب، فاضلاب و جا به جایی و انتشار ویروس به وسیله باد و هوا.
- ۵- بستر و کود آلوده عامل بسیار مهمی است که بخصوص در فصل سرما ویروس را در خود تا مدت‌ها حفظ می‌کند.
- ۶- دان و مواد خوراکی آلوده به مدفوع و ترشحات پرندگان مبتلا به آنفلوآنزا بخصوص پودر گوشت تهیه شده در استان‌های آلوده
- ۷- افرادی که بدون رعایت اصول قرنطینه‌ای، بهداشتی و ایمنی زیستی، در واحدهای مرغداری رفت‌وآمد و فعالیت می‌کنند.
- ۸- جوندگان، سگ، گربه و تا حدودی مگس، ناقل ویروس شناخته می‌شوند.
- ۹- تمامی وسایل نقلیه‌ای که ضد عفونی نشده‌اند و در مرغداری برای نقل و انتقال کارتن و شانسه، تخم‌مرغ روزانه، تخم‌مرغ کودی و نوک زده، دان و نهاده‌های خوراک، حمل کود و جابجایی کارگران و ... استفاده می‌شوند.
- ۱۰- جوجه‌ریزی در سالن‌های آلوده قبل از اعلام پاک شدن منطقه و همچنین قبل از پاکسازی و ضدعفونی کامل سالن‌ها.
- ۱۱- پرکنی و کشتار طیور بیمار، سبب انتشار ویروس می‌شود.
- ۱۲- بازار عرضه پرندگان زنده و نمایشگاه پرندگان، یکی از مکان‌های مهم و فعال برای انتشار ویروس آنفلوآنزا است.
- ۱۳- عدم رعایت شرایط ایمنی زیستی در مرغداری توسط مرغدارانی که دارای چند مرغداری در مناطق مختلف هستند و در اثر عدم رعایت اصول اولیه و سهل‌انگاری‌های بسیار ساده باعث انتقال ویروس در بین واحدهای تحت مدیریت خود شده و مرغداری‌های اطراف خود را نیز متاثر ساخته‌اند.
- ۱۴- استفاده غیر اصولی و یا دیر هنگام از مواد ضدعفونی و در محل نابجا در مرغداری که تاثیری در کاهش تراکم ویروس نداشته است. (بهترین محل انجام قرنطینه از نظر اثر بخشی و اطمینان از جلوگیری بیشتر از بیماری، درب ورودی سالن است نه اینکه درب مرغداری قرنطینه شود و عملاً "درب ورودی سالن‌ها نادیده گرفته شود).
- ۱۵- وجود آبگیرها، تالاب‌ها و سایر دلایلی که می‌تواند پرندگان آبی و سایر پرندگان آزاد پرواز را به نزدیکی مرغداری جلب کند.

نشانه‌های ظاهری بیماری آنفلوآنزای H5N8 در پرندگان:

- ۱- نشانه‌های بیماری آنفلوآنزا در پرندگان به نوع پرنده، شرایط پرورش و نوع ویروس آنفلوآنزا بستگی دارد.
- ۲- بیماری می‌تواند بسیار سریع تمامی پرندگان را آلوده کند و از بین ببرد.
- ۳- آنفلوآنزا می‌تواند موجب کاهش مصرف دان، افسردگی، بی‌حالی، ژولیدگی پرها و دور هم جمع شدن پرندگان شود.
- ۴- تولید روزانه تخم ابتدا کم و به مرور کاملاً قطع می‌شود و پوسته تخم مرغ نرم است.
- ۵- این بیماری سبب ناراحتی‌های تنفسی به صورت سرفه، عطسه، و ریزش ترشحات از چشم و بینی می‌شود.
- ۶- ویروس آنفلوآنزا سبب ورم کردن صورت و سینوس‌ها همراه با ورم و کبودی تاج و ریش پرنده می‌شود.
- ۷- ساق پا به علت خونریزی در زیر پوست، تیره و کبود می‌شود.
- ۸- از دهان و بینی ترشحات خون آلود خارج می‌شود.
- ۹- محل عبور تخم مرغ ورم می‌کند و تخم در آن جا، باقی می‌ماند.
- ۱۰- خونریزی در زرده‌ها و له شدن و پخش آنها در محوطه شکم دیده می‌شود.
- ۱۱- در داخل شکم آب جمع می‌شود.
- ۱۲- ترشحات نای، پر خون و گاهی چرکی می‌شود.

مواردی که در مرغداری‌ها برای پیشگیری از همه گیر شدن بیماری آنفلوآنزا باید انجام شود:

- ۱- مهمترین اقدام، انجام اقدامات قرنطینه‌ای (تعویض لباس و کفش پرسنل و شستشوی دست‌ها) در محل ورودی سالن پرورش یا نگهداری مرغ بطور اختصاصی است که از قرنطینه ورودی مرغداری موثرتر و مهم‌تر است.
- ۲- سالن‌ها، وسایل مختلف مرغداری، بستر، کود، ضایعات و زباله‌ها با توجه به دستورالعمل‌های سازمان دامپزشکی، پاک‌سازی و ضدعفونی شود. (کف، سقف و دیوارهای داخل و خارج سالن‌ها و انبارها، باید طوری ساخته شده باشند که بتوان آنها را ضدعفونی کرد).
- ۳- حرارت، رطوبت و هوای مرغداری باید مطابق با دستورالعمل‌های پرورشی هر نژاد تنظیم شود.
- ۴- برای ورود به مرغداری و بخصوص درب ورودی سالن پرورش یا نگهداری، تنها یک راه گذاشته شود و پس از اطمینان از پاکیزه و غیر آلوده بودن وسایل و افراد به آنها اجازه ورود داده شود.
- ۵- دان مرغداری از فروشندگان مطمئن و بطریق کاملاً بهداشتی حمل و پس از اعمال مقررات ایمنی زیستی اجازه ورود به مرغداری داده شود.
- ۶- از ورود هر گونه وسایل ریز یا درشت و دان و کارگرهایی که از مرغداری‌های دیگر می‌آید، جلوگیری شود.
- ۷- از ورود پرندگان مهاجر، طیور خانگی و پرندگان زینتی به مرغداری و همچنین از دسترسی آنها به آب و دان، جلوگیری شود. لازم است پنجره‌ها حتماً توری سالم داشته باشند و اگر سوراخی در دیوارها و سقف وجود دارد کاملاً بسته شود.
- ۸- از وارد شدن شوک به طیور - مانند ورود ناگهانی افراد به سالن، سروصدای بلند، کاهش شدید رطوبت، قطع ناگهانی دان، آب و تهویه جلوگیری شود.
- ۹- کارکنان مرغداری باید بهداشت فردی مانند دوش گرفتن، پوشیدن لباس کار، چکمه، ماسک، کلاه، عینک و دستکش را رعایت کنند. (دقت شود تا حد ممکن این اقدامات در ابتدای سالن پرورش یا نگهداری مرغ انجام صورت پذیرد)
- ۱۰- لازم است به کارکنان مرغداری‌ها آگاهی داده شود تا از خرید و فروش و نگهداری انواع پرنده‌های اهلی، پرندگان وحشی، شکار پرندگان و همچنین مصرف آنها، خودداری کنند.
- ۱۱- باید در محل ورود به مرغداری و بسیار مهمتر از آن در محل ورودی سالن پرورش یا نگهداری و انبار و ... بصورت اختصاصی، حوضچه‌های ضدعفونی فعال و موثر برای افراد و وسایل نقلیه وجود داشته باشد.
- ۱۲- علاوه بر این لازم است، ظرف‌های ضدعفونی در محل ورود به سالن‌ها گذاشته شود تا افرادی که وارد می‌شوند، دست‌ها

و کفش‌های خود را ضدعفونی کنند.

- ۱۳- در صورت کاهش خوراک، پایین آمدن تولید، تلفات غیرعادی در سالن‌ها یا افزایش مرگ و میر در مرغداری، فوری به اداره دامپزشکی محل، اطلاع داده شود و از ریسک باور بر وجود بیماری دیگر تا اثبات آزمایشگاهی جدا" خودداری شود.
- ۱۴- برای جلوگیری از انتشار ویروس، لازم است پرندگان تلف شده پس از جمع آوری در کیسه‌های پلاستیکی قرار گیرند و در اتاق انتظار، داخل بشکه‌های در بسته نگهداری شوند.
- * لاشه طیور مرده باید هرروز جمع آوری و دفن یا سوزانده شود و هرگز لاشه طیور از مرغداری خارج نشود.
- ۱۵- از حمل کود به خارج از مرغداری جلوگیری شود .
- ۱۶- به کارکنان و کارگران مرغداری آموزش‌های لازم داده شود .

راه‌های انتقال ویروس آنفلوآنزا:

الف: از طریق تنفس قطرات ریز معلق در هوا

ب: از طریق خوراکی شامل: خوراک آلوده ، آب آشامیدنی آلوده و نوک زدن پرنده به وسایل و اشیاء آلوده مرغداری

ج: از طریق تماس فیزیکی مستقیم با سایر پرندگان و همچنین وسایل و اشیای آلوده از قبیل ابزار آلات ، لباس و چکمه ، خودروها ، قفس و مشابه آن

د: از طریق پرندگان وحشی شامل : هرگونه تماس با پرندگان آزاد پرواز بخصوص پرندگان آبی یا پر ، مدفوع ، ترشحات و امعاء و احشای آلوده آن‌ها

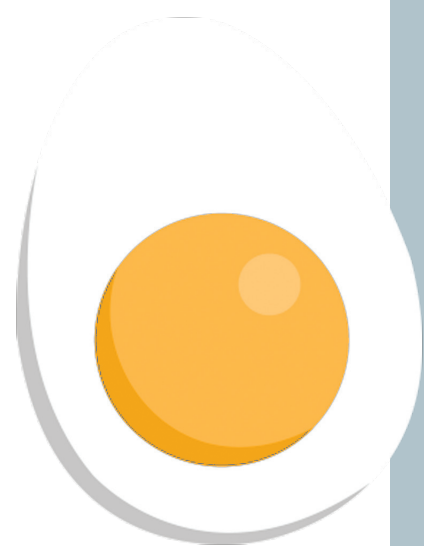
ه: پرندگان پروازی کوچک در مرغداری‌ها شامل انواع گنجشک‌سانان ، کلاغ، کبوتر و ...

آلودگی ناشی از این پرندگان می‌تواند توسط کفش ، لباس و وسایل حمل نیز به داخل مرغداری منتقل شود.

و: موش و حشرات: موش‌ها و حشرات از طریق تماس با پرندگان آلوده یا تماس با لاشه ، ترشحات، پر و مدفوع آن‌ها به ویروس آلوده شده و آن را مجدداً در اثر تماس با طیور حساس و یا از طریق آلوده کردن خوراک مرغ به طیور منتقل می‌کنند

بخش چهارم

گزارشی از وضعیت بیماری آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان تا پایان اردیبهشت ۱۳۹۶

(منبع: سازمان دامپزشکی کشور)

- در ۴ ماه ابتدای سال ۲۰۱۷ میلادی تاکنون بیش از ۵۵ کشور ۸ تحت تیپ مختلف ویروس آنفلوآنزای فوق حاد را به سازمان جهانی بهداشت دام (OIE) گزارش نموده‌اند.
- در مجموع ۴۳ کشور جهان در سال ۲۰۱۷ تحت تیپ H5N8 را گزارش نموده‌اند که از این تعداد ۲۹ کشور اروپایی است.
- ۱۰۱ گونه پرندگان وحشی به دلیل بیماری تلف گردیده‌اند.
- یونان تنها کشور اروپایی است که ۳ تحت تیپ H5N5, H5N6, H5N8 را گزارش نموده است.
- ۸ کشور اروپایی اسلوونی، صربستان، لهستان، ایتالیا، یونان، آلمان، جمهوری چک و کرواسی تحت تیپ H5N5 را گزارش کرده‌اند.
- تحت تیپ H5N6 عمدتاً در آسیای جنوب شرق گزارش شده است.
- تحت تیپ H7N9 توسط چین و آمریکا گزارش شده است.
- ۱۰ کشور اروپایی (اطریش، بلژیک، بوسنی، دانمارک، فنلاند، لهستان، پرتغال، رومانی، صربستان و سوئیس) گزارش نهایی همه‌گیری بیماری را گزارش نموده‌اند.

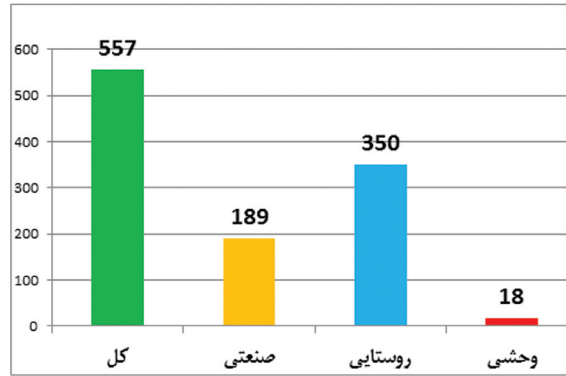
گزارش انواع تحت تیپ‌های آنفلوآنزا در جهان طی سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷

ردیف	تعداد کشور	نام تحت تیپ
۱	H5N8	۴۳
۲	H5N1	۱۲
۳	H5N5	۸
۴	H5N6	۸
۵	H5N2	۲
۶	H7N9	۲
۷	H7N1	۱
۸	H7N3	۱

۵ کشور اروپایی دارای بیشترین کانون آنفلوآنزا

ردیف	نام کشور	نوع گونه پرنده مبتلا	تعداد کانون گزارش شده
۱	فرانسه	طیور بومی - وحشی - صنعتی	۵۶۰
۲	مجارستان	طیور بومی - وحشی و صنعتی	۲۹۴
۳	آلمان	طیور بومی - وحشی - صنعتی	۲۸۶
۴	رومانی	پرندگان وحشی - طیور بومی	۱۳۶
۵	لهستان	پرندگان وحشی - صنعتی - بومی	۱۳۵

تعداد کانون‌های بیماری آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان در ایران در سال ۹۵ و دو ماه اول ۹۶

آخرین وضعیت بیماری در ایران (تا پایان اردیبهشت ۱۳۹۶)

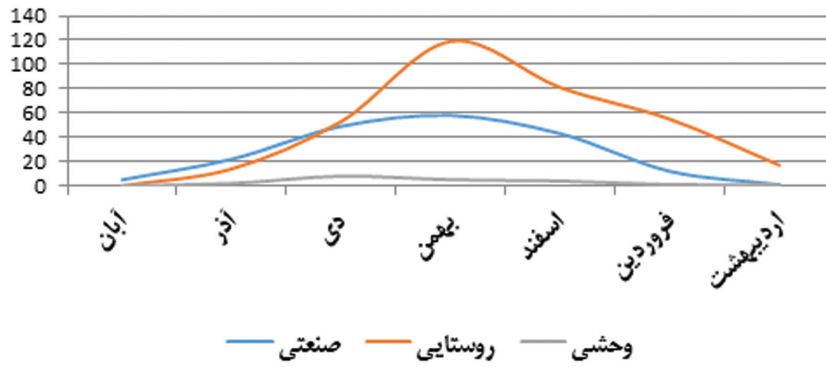
تاریخ آخرین معدوم سازی	تعداد تقریبی معدوم سازی (قطعه)	نوع کانون			تعداد کانون	نام استان	ردیف
		وحشی	روستایی	صنعتی			
۹۶/۰۱/۲۸	۹۵۰	۰	۱	۰	۱	زنجان	۱
۹۶/۰۱/۱۹	۰	۰	۶	۱	۷	همدان	۲
۹۶/۰۲/۰۴	۱۱۲۵	۲	۸	۰	۱۰	کردستان	۳
۹۵/۱۲/۲۳	۵۰۰	۰	۴	۰	۴	خوزستان	۴
۹۵/۱۲/۰۴	۳۷۹	۰	۱	۰	۱	کرمان	۵
۹۵/۱۲/۲۴	۵۹۱۰	۰	۸	۰	۸	کهگیلویه و بویراحمد	۶
۹۵/۱۲/۲۵	۱۱۳۰	۰	۳	۰	۳	فارس	۷
۹۵/۱۲/۲۴	۲۳۷۹۱	۰	۴	۰	۴	یزد	۸
۹۵/۱۱/۲۷	۴۰۶۷	۰	۱	۰	۱	جنوب کرمان	۹
۹۶/۰۲/۱۰	۱۶	۰	۲۵	۰	۲۵	آذربایجان غربی	۱۰
۹۶/۰۱/۲۳	۸۰۰۶۶	۳	۵۸	۲	۶۳	چهارمحال بختیاری	۱۱
۹۵/۱۱/۱۳	۰	۰	۱	۰	۱	سمنان	۱۲
۹۵/۱۲/۲۵	۳۹۲۸۹۰	۰	۱۰	۸	۱۸	خراسان رضوی	۱۳
۹۶/۰۲/۱۱	۳۵۶۹۸۳۶	۳	۹۷	۷۱	۱۷۱	اصفهان	۱۴
۹۵/۱۰/۲۳	۲۰	۱	۱	۰	۲	اردبیل	۱۵
۹۶/۰۲/۰۶	۲۳۴۳۳۹۷	۲	۱۵	۲۷	۴۴	تهران	۱۶
۹۵/۱۲/۱۰	۱۴۷۳۲۴	۲	۳۵	۳	۴۰	گیلان	۱۷
۹۶/۰۲/۱۱	۲۵۱۸۹۹۲	۱	۶	۳۲	۳۹	قم	۱۸
۹۵/۱۲/۲۹	۴۴۰۸۷۶	۱	۱۱	۱۶	۲۸	مرکزی	۱۹
۹۶/۰۱/۱۴	۱۰۵۸۸۷	۲	۱۳	۴	۱۹	مازندران	۲۰
۹۶/۰۲/۱۱	۱۹۳۸	۰	۱۸	۰	۱۸	کرمانشاه	۲۱
۹۶/۰۱/۳۱	۶۸۲۲۶۵	۱	۶	۳	۱۰	قزوین	۲۲
۹۶/۰۱/۲۹	۴۰۷۴۵	۰	۸	۲	۱۰	لرستان	۲۳
۹۵/۱۲/۲۸	۴۸۱۲۴۲	۰	۰	۱۳	۱۳	البرز	۲۴
۹۶/۰۲/۱۱	۲۴۲۹۰۰	۰	۱۰	۶	۱۶	آذر بایجان شرقی	۲۵
۹۵/۱۰/۰۴	۱۷۴۴۸۸	۰	۰	۱	۱	گلستان	۲۶
	۱۱۲۶۰۷۳۴	۱۸	۳۵۰	۱۸۹	۵۵۷	جمع معدوم سازی	

پرنده‌های وحشی تلف شده: غاز، اردک، پلیکان، فلامینگو، کلاغ، مرغ ماهی خوار، شاهین و کرکس بوده است.

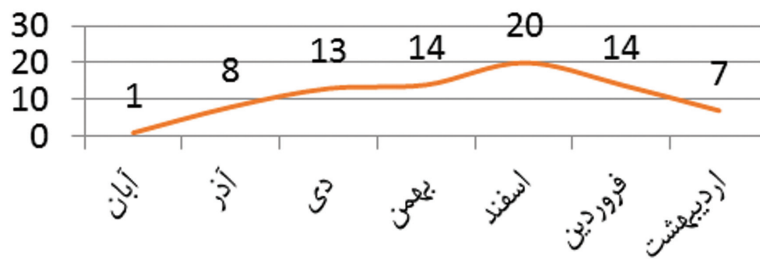
آمار تفکیکی گزارش بیماری در واحدهای صنعتی

جمع کل	شترمرغ	مرغ رنگی	بوقلمون	مادر		پولت	تخمگذار	گوشتی	کاربری
				تخمگذار	گوشتی				
۱۸۹	۲	۳	۱۴	۲	۱۰	۲۱	۱۲۷	۱۰	تعداد

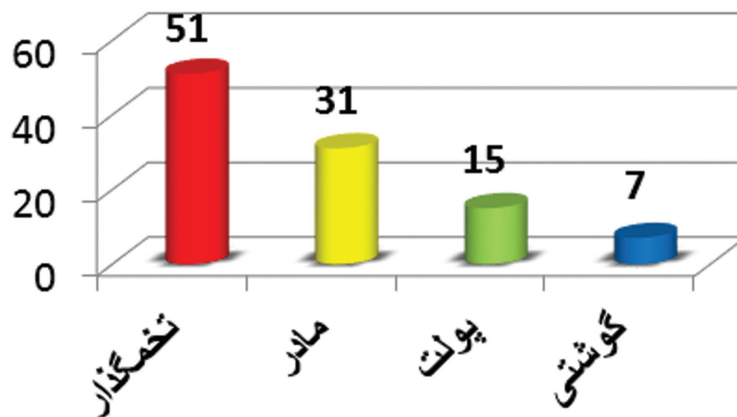
روند زمانی کانون‌های آنفلوآنزا به تفکیک کاربری

تعداد استان درگیر به تفکیک ماه

میانگین سن گله‌های معدوم شده (هفته)

تخم مرغ، معجون سلامتی

The Egg, Healthy Complex

- ✓ دارای کاملترین و با کیفیت ترین پروتئین در مقایسه با سایر مواد غذایی
- ✓ دارای حداقل ۱۳ نوع ویتامین و مواد معدنی ضروری بدن
- ✓ از مهمترین منابع کولین و لوتئین ضروری برای سلامت سیستم عصبی، قلب و عروق و بینایی
- ✓ فاقد کلسترول مضر برای سلامت

ستاد کشوری ترویج مصرف تخم مرغ
www.hecph.com

تهران، خیابان ستارخان، خیابان باقرخان، پلاک ۷۰، واحد ۴
تلفن: ۶۶۵۶۲۴۴۰ (۵ خط)

www.Iran-Lff.com - Info@Iran-Lff.com